

www.musavat.com

MUSAVAT

**Yeni
iliniz
mübarək!**

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 31 dekabr 2016-cı il - 5 yanvar 2017-ci il Şənbə № 293 (6614) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Milli Məclisin son iclasında sahibkarlara vergi güzəşti edildi

YAP-çı deputat Azərbaycana qarşı tarixi tərribatı aparanlar barədə sensasion çıxış etdi; professor Yaqub Mahmudov: "Bu, Azərbaycan tarix elminə bir tərribatdır, yığılırılmalıdır!"

yazısı səh.4-də

Azərbaycanı regionda təkləyən faktor - Qoşulmayanlar Hərəkatı...

yazısı səh.9-da

İqtisadiyyatın düşməni olan monopolistlər

yazısı səh.12-də

Rusiyalı ombudsmanın "Xocalı" ziyarəti - Moskva ritorikanı dəyişir

yazısı səh.9-da

Paşazadələrin həbsdəki şərikindən sensasion müraciət

yazısı səh.12-də

Bordyuja təkzib yaydı - düşmənin son tərribatı arxasındakı əsas hədəflər

yazısı səh.7-də

İlin antiqəhrəmanı - general Akif Çovdarov

yazısı səh.11-də

ABŞ-ın Minsk Qrupunda yeni həmsədrə təyin olundu

yazısı səh.5-də

Rəsmi Tehran "Russia Today"-in fitvasına uyub

yazısı səh.5-də

Metro bu gün gecə saat 2-yə qədər işləyəcək

yazısı səh.13-də

Təyyarə qəzaları barədə bilmədiklərimiz

yazısı səh.15-də

İrəvanın aprele hesablanmış revanş fitnəkarlığı

İLİN SON MÜHARİBƏ XƏBƏRDARLIĞI - GƏLƏN İL QARABAĞDA...

ABŞ-ın "beyin mərkəzləri"ndən ilginç proqnoz - genişmiqyaslı toqquşma qaçılmaz ola bilər; təmas xəttində düşmənin son tərribatı nəyin anonsudur? Ermənistanın təzə müdafiə nazirinin ilk fiaskosu - 3 ölü, ancaq bu, düşmənin son itkisi olmayacaq, əgər...

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Abutalıbovun Bakıdakı milyonluq "mükafat"ı əlindən alındı - nə baş verir?

Merin oğlunun şirkətinə verdiyi "Azadlıq" meydanındakı nəhəng yeraltı avtomobil dayanacağı özəlləşdirilir; 2016 paytaxt rəhbəri üçün niyə çətin il oldu...

yazısı səh.10-da

Qubad İbadoğlu:
"Bir tərəfdə yoxsullaşma gedir, digər tərəfdə isə israfçılıq"

yazısı səh.6-da

Elxan Qasımov:
"Suriya və İraqdan bir fotonun yaratdığı effekt 100 kinonu əvəz edə bilər"

yazısı səh.13-də

Əsgərimizin cəsədinin ermənilərin əlinə necə keçdiyi məlum olur

yazısı səh.5-də

Elan

Yeni il bayramı ilə əlaqədar olaraq "Yeni Müsavat"ın növbəti sayı 2017-ci il yanvar ayının 6-da dərc olunacaq.

Şeyxin adamına hökm oxundu - 10 il həbs

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sabiq sektor müdiri, ilahiyyatçı Elşən Mustafaoğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb. Müsavat.com-un əldə etdiyi məlumata görə, hakim Səbuhi Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən qapalı prosesdə ilahiyyatçıya hökm oxunub.

Sonuncu prosesdə prokuror E.Mustafaoğlunun 12 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəmişdi.

Məhkəmə hökmü elan edib. Hökmə əsasən E.Mustafaoğlu 10 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Xatırladaq ki, E.Mustafaoğlu 2014-cü ilin dekabr ayında həbs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 274-cü (dövlətə xəyanət) maddəsi ilə təqsirli bilinir.

İlahiyyatçı məhkəmədə ləğv edilmiş MTN-də ondan Allahşükür Paşazadə və Milli Qəhrəman Rövşən Əkbərovun əleyhinə ifadə almaq istədiklərini demişdi.

□ İkkin MURADOV

Lavrovun təklifi - "35 amerikalı diplomatı ölkədən çıxaraq"

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə Amerika sanksiyalarına cavab olaraq 35 amerikalı diplomatın ölkədən çıxarılmasını təklif edib.

Axar.az xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrov söyləyib.

O, ABŞ-ın Moskvadakı səfirliyindən 31 diplomatın, Sankt-Peterburqdakı Baş Konsulluğundan isə 4 diplomatın ölkədən çıxarılmasının vacib olduğunu bildirib. Lavrov hazırladığı siyahıdakı diplomatların adını çəkməyib.

Qeyd edək ki, ABŞ Rusiyanın 35 diplomatını ölkədən kənarlaşdırmaq haqqında qərar verib. Diplomatların Amerikaya tərk etməsi üçün 72 saat vaxt verilib.

Nəzarət Palatası monitoring keçirəcək

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (Palata) Direktorlar Şurasının 27 dekabr 2016-cı il tarixli iclasında "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" qanunun təbiiq barədə prezident İlham Əliyevin 23.12.2016-cı il tarixli fərmanından irəli gələn tapşırıqların icrası mexanizmi müzakirə edilib.

Palatadan virtualaz.org-a verilən məlumata görə, iclasda ölkədə mülki dövriyyənin iştirakçıları arasında aparılan əməliyyatların və hesablaşmaların şəffaflığını, istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsini təmin etmək, ö cümlədən nağd pul hesablaşmalarının nağdsız hesablaşmalarla əvəzlənməsini stimullaşdırmaq və bank sisteminin inkişafını sürətləndirmək məqsədilə qəbul olunmuş qanundan irəli gələn Palatanın üzərinə düşən tədbirlər barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Fərmanın icrası məqsədilə sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri üzrə təqvim ayı ərzində ümumi məbləği on beş min manatdan, ƏDV ödəyicilər üzrə isə ümumi məbləği otuz min manatdan artıq həyata keçirilmiş bütün mədaxil və məxaric əməliyyatları "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" qanuna müvafiq olaraq monitoring rejiminə cəlb ediləcək.

Direktorlar Şurasının qərarına əsasən, ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən bütün bankların və poçt rabitəsinin milli operatorunun fərmanda nəzərdə tutulmuş tələblərin yerinə yetirilməsi barədə məlumatlandırılması təmin ediləcək, o cümlədən onların aidiyyəti əməkdaşlarına yeni hesabatlıq sistemi barədə treninqlər keçiriləcək.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Jurnalistlərə orden və medallar təqdim edilib

Prezident İlham Əliyevin 7 noyabr 2016-cı il tarixli sərəncamları ilə televiziya və radio sahəsində xidmətlərinə görə təltif edilən bir qrup televiziya və radio işçisinə fəxri adların, orden və medalların, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu"nun təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.

APA-nın məlumatına görə, mərasimdə çıxış edən Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Ə.Həsənov ki, 1956-cı ildə Azərbaycanda milli televiziyanın 1956-cı ildə yarandığını xatırladı. O, qonşu Türkiyə və İranda televiziya və radiounun bir neçə il sonra yarandığını söyləyib: "Şərq aləmində "Əkinçi" də ilk mətbuat orqanı olub. Mən bu gün təltif edilən jurnalistləri təbrik edirəm. İnənirəm ki, siz dövlətimiz və millətimize bağlı fəaliyyətinizi daha inamla davam etdirməkdəsiniz".

Ə.Həsənov televiziya, radio və elektron resursların dünyanın qabaqcıl media resursları ilə rəqabət aparmaq qabiliyyətinə

malik olduğunu vurğulayıb: "Televiziya, radio, KİV keçmiş gələcək nəsillər arasında körpü yaradır, inkişaf üçün yeni addımlar atmağa stimullaşdırır".

Daha sonra bir qrup televiziya və radio işçisinə fəxri adlar, orden və medallar, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" təqdim edilib.

Sonda Ə.Həsənov jurnalistləri Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə təbrik edib.

Qeyd edək ki, təltif olunanlar arasında "APA Holding"ə daxil olan APA TV-nin əməkdaşı Nəsimi Nəbizadə də var. Dövlət başçısının sərəncamı ilə N. Nəbizadəyə "Əməkdar jurnalist" fəxri adı verilib.

Yeni il bayramında qar yağacaq mı?

Yeni il sayılı saatlar qaldığı ərzində ən çox gündəmə gələn suallardan biri bayram gecəsində qar yağıb-yağmayacağı, havanın necə olacağı ilə bağlıdır. Tətil və ya bayramlaşma tədbirlərini planlaşdıran insanlar bu suala cavab tapmağa çalışırlar. Xüsusən də ölkəmizə yaxın qonşu olan, qardaş Türkiyə dövlətində havanın temperaturunun kəskin düşməsi, bir çox bölgələrində şiddətli qar yağması Azərbaycanda da tezliklə qar yağacağı ehtimallarını artırır. Ötən il Yeni il bayramının ilk günündə Bakıya qar yağmışdı. Bundan əvvəl isə 2006, 2008 və 2009-cu ildə dekabrın 31-dən yanvarın 1-nə keçən gecə paytaxta qar yağmışdı. Bəs bu Yeni il axşamında qar gözlənilirmi?

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülşad Məmmədova sualımıza bu cür cavablandırdı:

"Ümumiyyətlə yaxın günlər ərzində paytaxt Bakıda və bölgələrdə yağmursuz hava şəraiti olacaq. Yalnız şimal və şərq rayonlarında yağış, dağlıq rayonlarda qar yağacağı gözlənilir. Yeni il axşamı qar yağacağı gözlənilmir, təkə axşam saatlarında qısa müddətli yağıntı olacaq. Yanvarın 1-də gecə və səhər bəzi yerlərdə yağış, dağlıq rayonlarda qar yağacağı, gündüz əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 1 dərəcə şaxtadan 4 dərəcəyədək isti, gündüz 5-10 dərəcə isti, dağlarda gecə 0-5 dərəcə şaxta, gündüz 0-5 dərəcə isti olacağı gözlənilir. Yanvarın 2-də rayonlarda hava şəraiti əsasən yağmursuz olacaq. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 0-4 dərəcə isti, gündüz 6-11 dərəcə isti, dağlarda gecə 0-5 dərəcə şaxta, gündüz 2-7 dərəcə isti olacağı gözlənilir".

□ Xalidə GƏRAY

Daha bir "Nardaran işi" məhkəmədə

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində "Müsəlman Birliyi" Hərəkatının sədr müavini Elçin Qasımov və daha 11 nəfər - Nahid Qəhrəmanov, Ağa-Əli Yəhyayev, Seyfəddin Şirvanov, Fərhad Muradov, Ramil Əliyev, Elgün Axundov, Vüsal Alış, İsa İbrahimov, Seymur Aslanov, Əli Şahbazov və Əmirli Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası davam etdirilib.

APA-nın məlumatına görə, hakim Mayıl Bayramovun sədrlik etdiyi prosesdə vəkil Fərid Namazlı hüquqlarını müdafiə etdiyi şəxslər - F. Muradov E. Qasımov və S. Seyfəddinovun barəsində seçilən həbs qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz olunmasını istəyib. Məhkəmə vəsatəti təmin etməyib.

Sonra Elnur Məmmədov və Tərlan Budağovun hal şahidi qismində məhkəmədə dindirilməsi ilə bağlı vəsatət verilib. Məhkəmə bu vəsatəti təmin edib.

Məhkəmə baxışı yanvarın 13-nə təyin edilib.

Qeyd edək ki, adları çəkilən şəxslərin bir qismi İMüsəlman Birliyi» Hərəkatının üzvüdür. Təşkilatın sədri, ilahiyyatçı Taleh Bağırov ötən il noyabrın 26-da Nardaran qəbirlixi əməliyyat zamanı həbs olunub. Hazırda Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Taleh Bağırov və onunla birlikdə mühakimə olunan 17 nəfərin məhkəməsi davam edir.

Jurnalistin evini yaran oğru tutuldu

Jurnalist İntiqam Valehoğluna məxsus Bakı şəhər, Yasamal rayonu, Qanlı gölün qərb sahilində yerləşən 159 nömrəli evi qarət etmiş oğruların kimliyi məlum olub.

Modern.az xəbər verir ki, bu barədə İntiqam Valehoğlunun özü bildirib:

"Oğruların kim olduğunu öyrəndik. Biri artıq saxlanılıb. Bu aralar maraqlanan, dəstək olan hər kəsə təşəkkür edirəm".

Jurnalistin sözlərinə görə, oğruları tanıyır: "Bizim məhəllədə kirayə qalan fəhlədir. "Meyvəli" bazarında işləyirlərmiş. Yeyib-içiblər, deyiblər ki, indi də pul qazanaq".

Qeyd edək ki, hadisə dekabrın 8-də törədilib. Jurnalistin evinin qapısını sıdıran oğrular mənzildəki televizoru və içərisinə çəpik pullar yığılmış bankanı aparıblar.

Lətif Hüseynov Bakıdakı işindən çıxarıldı

Milli Məclisin dövlət quruculuğu üzrə qanunvericilik şöbəsinin müdiri Lətif Hüseynov vəzifəsindən azad olunub.

"Report" xəbər verir ki, L.Hüseynov başqa işə keçməsi ilə əlaqədar öz vəzifəsi ilə işdən çıxarıldı.

Həmin şöbəyə Mirhəşim Seyid müdir təyin olunub. O, əvvəllər dövlət quruculuğu üzrə qanunvericilik şöbəsinin müdiri müavini işləyib.

İndiyə qədər parlamentin dövlət quruculuğu üzrə qanunvericilik şöbəsinin sektor müdiri olan Fuad Məmmədov şöbə müdirinin müavini təyin edilib.

Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev dekabrın 30-da yeni şöbə müdirini və müavini kollektivə təqdim edib.

Xatırladaq ki, oktyabrın 11-də Strasburqda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının plenar sessiyası çərçivəsində Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə (AIHM) hakim seçkisi baş tutub. Lətif Hüseynov Azərbaycanın Avropa Məhkəməsindəki hakimi seçilib. O, vəzifəsinin icrasına 2017-ci ilin yanvarında başlayacaq.

Azərbaycanı 2003-cü ildən Avropa Məhkəməsində Xanlar Hacıyev təmsil edir.

"Yeni Müsavat" ilin son planlaşdırmasını keçirirsə, bunu qələmə almaq pis olmaz. Ən azı ona görə ki, ölkənin, dünyanın olaylarını qələmə alanların təqvimin böyük bir mərhələsini arxada qoymasının özü də bir tarixdir.

sayta nəzarət, yazıların yerləşdirilməsi, əməkdaşlarla ünsiyyətdə keçirən R.Arifoğlu bu mənzərəni görüb dərinə nəfəs alır, zarafata keçir: "Bilirsiz də, bayram günlərində sayta yazı göndərən müxbirlər o dünyada cənnətlə mükafat-

dür: "Röya, əgər sən belə bir söz deyirsənsə, təkə ilin sonu gəlməyib deməkdir..." Bu yerdə televizorda NTV kanalının süjeti diqqəti dağıdır: "Pis xatirələrdən qurtulma günü - acı xatirələrinizi bir kağıza yazın, sonra yandırın və ondan

Xədicənin yerinə keçərsən", Cavanşir Abbaslı: "Sən narahat olma, biz sənə uşaqlarına baxacağıq"... Özü iclasda olmasa da, ruhu hər zaman bizim yanımızda olan köşə yazarı Zamin Hacı- nın köşəsindəki tənqid hədəf-

Məhkəmə zalından azadlığa buraxılmaq səadəti

Samir SARI

Filmlərdə çox görmüşük, qalmaqallı cinayət işinə görə məhkəmə keçirilir, bir gənc və istedadlı vəkili artistlik edə-edə müdafiəyə başlayır, çoxlu arqument gətirir, bələğətli nitqlər söyləyir, axırda sübut edir ki, məsələn, onun qadın müvəkkili manyak ərini öldürməkdə düz ələyib. Qadını məhkəmə zalından azadlığa buraxırlar, haqq-ədalət zəfər çalır.

Əvvəllər bu cür filmlərə baxanda riqətdən və həsəddən adamın gözü yaşarırdı, deyirdik, keşke bizdə də elə olaydı, özünü müdafiə edən qadınlar manyak kişiləri öldürəydilər, məhkəmədə işin gerçəyi ortaya çıxaydı və onlar məhkəmə zalından azadlığa buraxılırdılar.

Sonra anladıq ki, yox, bizdə elə olması mümkün deyil, hətta əksinə ola bilər - manyak qadınlar məsum kişiləri öldürür, qohumları düz-qoş edirlər və qatil qadınlar məhkəmə zalından azadlığa buraxılırlar.

Yeni məhkəmə zalından azadlığa buraxılmaq məsələsi nə qədər arzuolunan, ürəkaçan olsa da, biz getdikcə əmin olduq ki, bu hadisə günahsızlara aid olan şey deyil. Məsələn, yol getdiyi yerdə üstünə hücum edəndən özünü plastik su qabı ilə müdafiə etmək istəyən şəxs nəinki məhkəmə zalından azadlığa buraxılmadı, hətta əfv də edilmədi, iki ildir məhəsdədir.

Budur, iki il öncə Xətəidə baş verən bina yanğınına görə həbs edilən, neçə vaxtdan bəri mühakimə olunan insanlar məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb. Hərçənd bu sevincli anları yaşamaq onların hamısına müyəssər olmayıb, biri həbsxana kamerasından qəbristanlıq guşəsinə aparılıb, amma yerdə qalanlarını buraxıblar.

Başqa sözlə, belə anlaşılır ki, məhkəmədə onların təqsirkar olmadıqları sübut olunub.

Elədirsə, sual çıxır: bəs bu adamları niyə tutmuşdular? Deyilə bilər ki, şübhəli şəxs kimi. Onda onların günahsızlığı ibtidai istintaqda ortaya çıxmaldı. Yox, istintaq onları təqsirkar sayıbsa, bələrlərində cinayət işi açıbsa və uzun-uzadı məhkəmə prosesi gedibse, necə olub ki, adamlar birdən-birə günahsız çıxıblar?

Belədirsə, daha bir sual çıxır: əgər bu adamların o yanğında heç bir günahı yox idisə, şərlənərək uzun müddət həbsdə yatmalı olublarsa, bu ağır həyatı onlara yaşadan prokuror və müstəntiqlər cəzalandırılacaqmı? Axı onlar təqsirsiz insanların həyatını qaraldıblar, işdən-gücdən qoyublar, bir əmək xərəcə salıblar, reputasiyalarını korlayıblar və s.

O cürdürsə, daha bir sual yaranır: İndi üzən-uzadı, həm də günahsız yerə mühakimə olunan zərərçəkənlər Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət edərək maddi təzminat tələb edəçəklərmi?

Göründüyü kimi, suallar çoxdur və bu suallara cavab verəcək kimsə də yoxdur. Əslində isə bunlar ritorik suallardır, hamı onların cavabını bilir.

Hamı əmindir ki, məhkəmə zalından azadlığa buraxılanlar heç bir məhkəməyə müraciət etməyəcək, şikayətçi olmayacaqlar.

Hər kəs bilir ki, onların azadlığa buraxılması məsələsi E (indi necə yazım ki, prokurorluğa çağırılıb izahat tələb etməsələr) E Hollivud filmlərindəki kimi ədalətin təntənəsi üzündən baş tutmayıb, məsələ sırf Azərbaycanı ayağı həll olunub: vəkili vasitəçilik edib və Hakim lazımlı olan sübutları (təbii ki, keysdə) alıb, özündən böyüklərlə bölüşüb (əlbəttə ki, rəyini), beləcə, təqsirsiz adamların azadlığa buraxılması (özü də məhkəmə zalından) baş tutub.

Bu yerdə daha bir sual özünü yetirərək yazıya girir: Yaxşı, Xətai rayonunda baş verən bina yanğınına görə məsuliyyətə cəlb edilən şəxslərin heç birinin heç bir günahı yoxdursa, bəs bu hadisəyə görə ümumiyyətlə məsuliyyəti olan varmı? Yəni indi bu işə görə başqa adamlar tutulacaqmı?

Belə görünür ki, bu da olmayacaq. Demək, bu işin üstü hermetik şəkildə basdırıldı, getdi.

Yəqin ki, günah binanın özündədir, yanğına davamı yoxmuş. Elektrik naqilləri də ayrıca təqsirkardır - qısaqapanmaya dözümsüzdürlər. Bir də üzlüklər etibarsız çıxıblar. Başqa vaxt odadavamlı olduqları halda yanğına baş verən gün özlərini yaxşı aparmayıblar.

Bax, beləcə. Əsl film budur. Heç vəkillərin məhkəmə prosesində artistlik etməsinə də ehtiyac yoxdur. Əldə od-dayanmaz, sudabatmaz kağızlar olandan sonra məhkəmə zalından azadlığa buraxılmaq texniki işdir.

"Qara bazar" da proje, qaçırılan təyyarə, adı naməlum grip epidemiyası..

"Yeni Müsavat"çılar 2016-cı ilə yekun vurdular

Bilənlər bilir, bir neçə dəfə yazmışıq - "Yeni Müsavat"ın səhər iclasları bir çox hallarda böyük bir polemikanı xatırladır. 10-15 nəfər söz və fikir adamı ölkənin aktual mövzularını bildiyi, bütün incəliklərinə bələd olduğu üçün mahir şəkildə təhlil edir, necə deyirlər, "beyin fırtınası" yaradır və ortaya maraqlı nəticə - "Yeni Müsavat" qəzetinin daha bir nömrəsi çıxır.

Təqvimdəki vərəq 2016-cı ilin 30 dekabrını, saatda isə əqrəblər 11.10-u göstərir. İlə bizimlə birgə baş redaktor Rauf Arifoğlu yekun vuracaq, bu gün onun iclasıdır. İclasın gəcilməsi isə "ilin ağır yükünü daşımağın" nəticəsi deyilmiş. Sadəcə texniki anlaşılmazlıq. Baş yazar elə bilib, köməkçisi jurnalistlərə xəbər edib. Jurnalistlər köməkçidən xəbər gözləyiblər...

Ta ki, "Yeni Müsavat"çıların vatsap qrupuna baş yazardan "Bəs iclası niyə gəlib çıxmırsınız?" mesajı gələndə qədər...

İclas otağına girəndə isə adamda bir dejavuyu əhvalı yaranır. Demək olar ki, ilin hər günü baş tutan bu iclaslar gündəmdəki hadisələrin fərqliliyi olmasa, bir öncəkini xatırladır. Bayramları və bazar günlərini çıxmaq şərtiylə, 293 gündür ki, "Yeni Müsavat"çılar hər səhəri belə başlayırlar: mövzular, müzakirələr, təkliflər, onların həyata keçirilməsi... Bizə qədər də belə olub, bizdən sonra da belə olacaq. "Yeni Müsavat"da səhər planlaşdırması günün "olmazsa olmazı"dır.

Baş yazar iclası bayram günündə çalışa biləcək əməkdaşları siyahıya almaqla başlayır. Məlum olur ki, "zəhmətkeş proletariyat" nümayəndələri olan həmkarlarımızın hamısı oxucuları bayram günlərində reportaj, xəbər, müsahibə... ilə sevindirəcək. Elə baş yazarı da. Çünki sutkanın yarısını

landırılacaq; huri-qılman daxil... Ümumiyyətlə, belə günlərdə işləyən müxbirlər baş redaktorun gözünün işığıdır..."

Keçirik gündəlik mövzuların müzakirəsinə. Beynəlxalq terrorun Azərbaycanı təhdid etmə ehtimalı, ölkədə yayılan adı naməlum grip virusu, 2016-cı ilin yekunları, məhkəmələri, qalmaqalları... və təbii ki, siyasətçilərin 2017-ci ildən gözləntiləri. Baş yazar siyasət müxbiri Etibar Seyidağaya Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə ilə 2017-ci ildən danışmağı tapşırır. Məlum olur ki, İqbal bəyin ən uğurlu rəqəmi 17 imiş. Demək ki, 2017-ci ildə...

Paytaxtda bayram tədbirinin ləğv olunması müzakirə olunur. Bu günə qədər ölkənin tarixində belə bir hadisənin olmaması bütün əməkdaşları narahat edir, terror ehtimalı hər kəsin içində ağırlı bir şübhə olaraq qalır. Amma yenə də ümid edirik ki, bu, bizim klassik jurnalist təlaşımızdır, bayram da, bayramdan sonrakı günlər də sağ-salamatlıqla keçəcək.

AXP sədri Pənah Hüseynovdan açıqlama almaq üçün könüllü müxbir elanı verilir. Röya Rəfiyevanın "Pənah bəyin son zamanlar mənə münasibəti yaxşıdır" anonsu güllüş doğurur. Adətən üsyankar reportyorun dilindən belə cümləni nadir halda eşidirik. R.Arifoğlunun reaksiyası gül-

qurtulun". Baş yazar yanzarafat xahiş edir ki, bütün əməkdaşlar il boyu onunla bağlı yığdıqları pis xatirələri bir kağıza yazıb, ondan qurtulsunlar. Elə biz də yanzarafat deyirik ki, onun əvəzində yeni il hədiyyəsi arzularımızı yazsaq, daha praqmatik olardı. Adı üstündə -zarafat. Hərə istədiyi mesajı onun vasitəsilə verir.

Musavat.com saytında il boyu ən çox oxunan yazıların, ən çox izlənən videoların Top10 siyahısını hazırlamaq tapşırığı verilir. İzlənmə göstəricisi 50.000 və ondan yuxarı olan yazılar. İl boyu səs-küylü yazılara imza atan reportyorlar sevinir, çünki yeni ildə bu yazıların müəlliflərinə pul mükafatı anonsu verilir. Sözüünü öncə deyib, sonra onun bərəsində düşünməyi tərcih edən Etibar Seyidağadan şedevr sual gəlir: "Əgər bir videomaterial 300 min dəfə izlənibse, onu 50.000-ə bölüb, 6 dəfə mükafat almaq olar?"

"Qara bazar"da dollar almağın mümkünsüzlüyü günün aktual mövzusu. Baş yazardan dərhal proje təklifi gəlir. **Üstəlik Röyaya - "qara bazar"da dollar sat, proje et, gözəl iş çıxar ortaya. Röya etiraz edir:** "Bəy, mənə tutarlar axı"... Reaksiyalar gecikmir: R.Arifoğlu: "Röya, narahat olma, tutulandan ən azı 6 ay sonra sənə buraxdıracağıq". Həmid Herişçi: "Nəyi pisdir, türmə xatirələrini yazarsan,

lərləndən biri isə baş yazarı narahat edir. Rauf bəy deyir ki, indi adam harda olsa həyəcanla zəng edəcək: "Əgər bu saata qədər zəng etməyibse... mənəcə, oxuyub və ürəyi partlayıb".

İlin son müsahibi tapılır. Təbii ki, oxucunun ən çox oxumaq istədiyi mövzuda - iqtisadiyyat. Əhali arasında yeni ili necə keçirəcəkləri ilə bağlı sorğu da maraqlı doğuracaq. Azərbaycan əhalisini ağışına alan grip epidemiyası, Eldar Mahmudovun həbs olunma ehtimalı, Türkiyədəki həbslər, yeni ildə manat-dollar nisbəti... gündəm mövzu qaynar.

Yenə NTV, bu dəfə Fransadan bir xəbər. "Ərini öldürən qadına bəraət verildi. Ərindən işgəncə gördüyünə görə hakim onu azadlığa buraxdı". Adını çəkməyəcəyimiz xanım reportyorlardan biri "Etibarsayağı" təklif verir: "Belə çıxır ki, əri səyahət adı ilə Fransaya aparıb, orda öldürsək, bizi həbs etməyəcəklər..." Zarafat öz yerində, amma dünyanın demokratik ölkəsinin məhkəmə orqanında belə bir olayın olması... təəccüb doğurur.

"TU - 154" təyyarəsi, göyde baş verən terror mövzusu da əməkdaşlardan kiminsə bloknotunda özünə yer edir. Adı təyyarə qaçırma işində hallanan və buna görə ay yarım türmədə qalan Rauf bəyin səs dərdi təzələri: "Mənə də vaxtilə "Tu-154" təyyarəsi qaçırmağı tikmişdilər... Bilsəm, daha yaxşısını "qaçırardım". "Tu"lar uçan qəbirdir..."

Gündəmi tamamlayırıq, daxili və beynəlxalq siyasətin bütün mövzularını müzakirə olunur. Ənənəvi "bir il sonra yenə bu iclasda sağ-salamat, bu cür gülərlə görüşürük" yekunundan sonra hər kəs öz kompüterinin başına qayıdır. İli öz yazıları ilə yekunlaşdırmağa...

Bayramınız mübarək...

□ **Sevinc TELMANQIZI**
Foto: Məhəmməd TÜRKMƏN

Dekabrın 30-da Milli Məclisin payız sessiyasının sonuncu plenar iclası keçirildi. Spiker Oqtay Əsədov qeydiyyat və gündəliyin təsdiqindən sonra bildirdi ki, iki gün bundan əvvəl xoş bir hadisə baş verib: "Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, deputat həmkarımız Zeynəb Xanlarovanın 80 yaşı tamam olub. Bu münasibətlə Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ona ən yüksək orden, Heydər Əliyev Ordeni təqdim olunub. Bu münasibətlə, həm də yubileyi ilə əlaqədar Zeynəb xanımı öz adımdan və Milli Məclisin üzvləri adından təbrik edirəm". Deputatlar spikerin bu çıxışını alqışlarla qarşıladılar.

de edib. Deyə bilərlər ki, Azərbaycanın özündə belə Dağlıq Qarabağın tarixi ayrı dərs kimi tədris olunur. O baxımdan xahiş edirəm ki, bununla bağlı araşdırma aparılsın".

Spiker Oqtay Əsədov da deputatın fikirlərinə dəstək verdi: "Çox düzgün məsələdir. Ona görə də araşdırmaq lazımdır ki, bu, necə olur? Bir regionun tarixini ayrıca keçirmək olmaz".

AMEA-nın Tarix İnstitutunun direktoru Yaqub Mahmudov söz alaraq məsələ ilə bağlı narahatlığını ifadə etdi: "Çox təəssüf ki, bir sıra dairələr yerli-yersiz tarix məsələlərinə girişirlər, bizim ideologiyamıza çox böyük zərbə vururlar. Bizim hazırladığımız dərsliklər arasında "Dağlıq Qarabağın tarixi" adlı

kimi təqdim olunmasına ehtiyac var".

Deputat Qənirə Paşayeva alimlərlə əlaqədə problemlə qarşılaşan qadınların məsələsini qaldıraraq və məişət zorakılığı ilə bağlı daha ciddi mübarizəyə çağırırdı. Alimlərin alınması isə bağlı məhkəmə qərarlarının dərhal icra edilməsi məsələsi ilə bağlı çıxış edən millət vəkili Q.Paşayeva bu dəyişikliyi dəstəklədiyini deyərək bildirdi ki, alimlərlə bağlı məhkəmə qərarlarının icrasındakı problemlərə həllini tapması çox vacib addımdır və bu istiqamətdə məhkəmə qərarları dərhal yerinə yetirilməlidir. Deputat məhkəmə qərarı ilə övladlarına görə ona təyin olunmuş alimlərin almaqda ciddi çətinliklərlə üzləşən yüz-

Milli Məclisin son iclasında sahibkarlara vergi güzəşti edildi

YAP-çı deputat Azərbaycana qarşı tarix təxribatı aparanlar barədə sensasion çıxış etdi; professor Yaqub Mahmudov: "Bu, Azərbaycan tarix elminə bir təxribatdır, yığışdırılmalıdır!"

Bundan sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə keçildi. "Vergi borclarının tənzimlənməsi ilə bağlı hazırlanan qanun" layihəsi barədə məlumat verən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə bildirdi ki, bu qanunun qəbul ilə 2017-ci ildə 45 minə yaxın vergi ödəyicisinin faiz və maliyyə sanksiyasına görə 624 milyon yaxın borcu silinəcək. Onun sözlərinə görə, qanun layihəsi sahibkarlığın inkişafının stimullaşdırılması, əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılması və vergi yükünün optimallaşdırılmasına hesablanıb. Vergi ödəyicilərinin vergilərinin Vergilər Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə ödənilməsinə görə hesablanmış faizlər üzrə 2017-ci il yanvarın 1-i tarixinə vergi orqanlarındakı şəxsi hesab vəərəqlərində mövcud olan borcları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən silinəcək. Bu qanun borcların məcburi ödənilməsi barədə məhkəmə qərarı qəbul edilmiş, lakin 2017-ci il yanvarın 1-nə mövcud olan ödənilməmiş hissələrinə də şamil edilir.

Təqdimatdan sonra söz alan deputat Siyavuş Novruzov söz alaraq təklif etdi ki, layihə müzakirəsiz qəbul olunsun: "Bayramlar ərəfəsində cənab prezident sahibkarlara böyük bir güzəşt edib. Bunu müzakirə etməyə nə ehtiyac var?"

Spiker Oqtay Əsədov da onun fikirlərini dəstəkləyərək dedi ki, 624 milyon manata yaxın borcun silinməsinə gətirib çıxaracaq layihənin müzakirəyə ehtiyacı yoxdur.

Bundan sonra qanun layihəsi yekdilliklə qəbul olundu. **Deputat Qüdrət Həsənzadə** İran mütəxəssislərinin qanunsuz olaraq Şuşa məscidinin təmirinə cəlb olunmasına etiraz etdi. Bildirdi ki, bu, İranın Azərbaycanın daxili işlərinə qarışması ilə bağlı yeganə fakt deyil: "Elə bu günlərdə İranın müdafiə naziri Azərbaycana təhdid etdi. İran Azərbaycana nə edə bilər ki? Azərbaycanı işğal edəcək? Bu ölkə Azərbaycana qarşı hər hansı addım atarsa, onda İranın yerində 5 yeni dövlət yaranacaq, bunu bilsinlər".

Q.Həsənzadə Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş verən son gərginliyə də diqqət çəkdi: "Ermənilər üçüncü dövləti münasibətlə qoşmaq istəyirlər. Erməni xalqı bilməlidir ki, Azərbaycan ancaq onların əsgərləri üçün məzar yeri olacaq".

Deputat Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının baş katibi Nikolay Bordenyanın anti-Azərbaycan bəyanatına da

etiraz edib: "Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi çox yaxşı ki, məsələyə operativ reaksiya verdi. Biz KTMT üzvü olan bütün ölkələrə müraciət etməliyik ki, onlar bu adamın təşkilatdan uzaqlaşdırılmasına çalışsınlar. Ancaq bu adam Ermənistanın rüporuna çevrilib. Biz Bordenyanın nə qədər yersiz, beynəlxalq hüquqa təhqir hesab olunan açıqlamalarına dözücük? Biz üzv dövlətlərin hər birinə müraciət etməliyik".

Q.Həsənzadə onu da dedi ki, həmçinin İsrailə əməkdaşlığı genişləndirməliyik: "İsraildə də Azərbaycan səfirliyinin açılmasının vaxtı çatıb".

Spiker Oqtay Əsədov da məsələyə reaksiya verdi: "İran heç vaxt Azərbaycanın daxili işlərinə qarışa bilməz. İran prezidenti də Ermənistanla səfər etdi, məgər biz onlara qarşı bəyanat verdik?! Ona görə də hər kəs bir-birinə qarşılıqlı hörmət etməlidir. Bordenya məsələsinə gəldikdə, mən Məmmədیارovla da danışdım, məktublar yazıldı. Bordenya danışır, savadsız danışır, bunu şişirtməyə ehtiyac yoxdur. Bordenyanın fikri heç də Rusiyanın mövqeyi demək deyil. O, öz fikrini bildirə bilər. Bu gün Bordenyadır baş katib, sabah ONUN yerinə Köçəryanı qoymaq istəyirlər. Bu, KTMT-dir, bunu bilməliyik. Amma bu, o demək deyil ki, Rusiya onun fikri ilə razılaşır. İrandan da kiməsə nəse deyə bilər, amma bunları ayrıca müzakirəyə ehtiyac yoxdur. Kiminsə sözü ilə burada müzakirə açmayaq. Biz öz siyasətimizi davam etdirək, görürsünüz ki, siyasətimiz nə qədər dəqiqdir".

Deputat Zahid Oruc bildirdi ki, son zamanlar Ermənistanla sülh mövqeyindən çıxışların artması bu ölkənin hakimiyyətinə, həmçinin onun himayədarlarını narahat edib. O, məsələyə

ehtiyatlı yanaşmanı zəruri sayıb və spikerin mövqeyini müdafiə etdi: "Sizi əmin edirəm ki, Bordenyanın mövqeyi Rusiyanın mövqeyi deyil və artıq Ermənistan Rusiya üçün forpost kimi də maraqlı deyil".

Deputat, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin yeni sədri Cavid Qurbanov isə İsrailə münasibətlərdə həssas yanaşmanın zəruri olduğu söylədi: "Azərbaycanla İran arasında əlaqələr yüksək səviyyədə inkişaf edir və ona görə də həssas bir şəxsin açıqlamasına belə həssaslıqla yanaşmağa ehtiyac görmürəm". C.Qurbanovun sözlərinə görə, üç gün öncə İran-Azərbaycan Hökumətlərarası Birgə Komissiyanın həmsədri Mahmud Vaezi Azərbaycanda idi və o, istər ölkə başçısı ilə görüşündə, istərsə də mətbuata açıqlamasında iki ölkə arasında münasibətlərin yüksək səviyyədə olduğunu bir daha dilə gətirib: "Bundan əlavə olaraq biz dünən Naxçıvandan Məşhədə sürət qatarını yola saldıq. Məhz İran tərəfinin təklifi ilə bu qatar "Dostluq" qatırı adlandırıldı. Qatırın yola düşməsi ilə bağlı Culfada qurbanlar kəsilib, şirniyyat paylanıb. Orada da iki ölkə arasında əlaqələrin inkişaf etməsi bir daha bəyan edildi və bu əlaqələrin inkişaf etməsi də konkret əməlin göstəricisi idi".

Deputat bildirdi ki, hər bir ölkənin özünəməxsus daxili siyasəti var: "Biz bu məsələlərə həssaslıqla yanaşmalıyıq və hər açıqlamaya görə belə mövqə bildirməyə lüzum yoxdur".

Bundan sonra Azərbaycan da dərsliklərdə, dərs vəsaitlərində, tədris materiallarında, məktəb gündəliyində, dəftərdə, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş kitablarda reklam yerləşdirilməsi qadağan

olunacaq. "Təhsil haqqında" qanuna əlavə və dəyişikliklər barədə layihəni təqdim edən Elm və təhsil komitəsinin sədri İsa Həbibbəyli bu barədə məlumat verdi. Qanun layihəsinə görə, Azərbaycanda dərsliklərdə, dərs vəsaitlərində, tədris materiallarında, məktəb gündəliyində, dəftərdə, yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün nəzərdə tutulmuş kitablarda reklam yerləşdirilməsi qadağan olunur.

Qanuna əsasən yetkinlik yaşına çatmayanlara mənəvi və fiziki baxımdan zərərli təsir göstərən reklam məktəbəqədər və ümumi təhsil müəssisələrinin ərazilərində müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məsafədən yaxın yerləşdirilməsinə qadağan edilir. İdman mərc oyunlarının, lotereyaların açıq məkanda reklamı uşaq və təhsil müəssisələrindən azı 100 metr kənarında olan reklam daşıyıcılarında yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

"Orta məktəblərdə rus dilli bölmələrin 8-ci sinfində Azərbaycan tarixi və "Dağlıq Qarabağ tarixi" ayrı kitablar şəklində tədris olunur. Məgər Dağlıq Qarabağ Azərbaycan tarixi deyil?!" Bunu isə **deputat Siyavuş Novruzov** söylədi. "Təhsil haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı çıxış edən deputat bildirdi ki, bu anormalıqla bağlı tarix müəllimləri tərəfindən dəfələrlə ona müraciətlər olub. Özü də belə dərsliklərin rus dilində tədris olunmasına diqqət çəkən YAP-çı deputat aidiyyəti qurumlara müraciət edərək onlardan məsələyə aydınlıq gətirilməsini istəyib: "Belə çıxır ki, İrəvanın, Naxçıvanın tarixi də ayrı keçirilməlidir? Bu hansı formada və nəyə uyğun şəkildə tədris olunur? Xüsusilə də bunun rus dilində olması məni narahat edir. Çünki bundan istənilən an istifa-

dərslik yoxdur. Bu, Azərbaycan tarix elminə bir təxribatdır, bu, aradan qaldırılmalıdır! Bizim bir tariximiz var, o da Azərbaycan tarixidir. İrəvan, Dərbənd, Türkmənçay müqaviləsinə qədər olan dövr də Azərbaycan tarixi adı altında tədris olunmalıdır. Bu işlər hardan gəlir? Bunun qarşısı alınmalıdır. Bu dərslik yığışdırılmalıdır".

Spiker məsələnin ciddiliyini nəzərə alıb konkret tapşırıq verdi: "Xahiş edirəm, araşdırın görək, Dağlıq Qarabağ haqqında dərslikləri, kitabları yazan kimdir?"

Deputat Hikmət Babaoğlu "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" qanuna dəyişikliklər edilməsi ilə bağlı çıxışında dedi ki, tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması nə qədər vacibdirsə, onların düzgün tanıtılması da bir o qədər vacibdir. Onun sözlərinə görə, İslama qədərki tarixi abidələrimiz üzərində olan tanıtım lövhələri bəzi hallarda tarixi reallığı əks etmir: "Biz bilirik ki, IV əsrdə xristianlıq Azərbaycanda rəsmi dövlət dini kimi qəbul edilib. O vaxtlar tikilən məbədlər, kilsələr bizim əcdadlarımızın yaratdıqları mədəniyyətdir, dini keçmişimizin mədəniyyətidir. Təəssüf ki, bu mədəniyyət abidələri başqa xalqa aid mədəniyyət abidələri kimi tanıtılır. Onların üzərində lövhələr yazılarkən adlar təhrif edilir, ən yaxşı halda isə "Albaniya" yazılır ki, fikrimcə, bu da doğru deyil. Əslində, bu "Albaniya" da deyil, "Ağvaniya"dır. "Albaniya" adı XVIII əsrdən sonra rus tarixşünaslığının Azərbaycan tarixinə sirdiği bir addır. Hesab edirəm ki, burada da düzəliş aparmaq lazımdır. Digər tərəfdən, bu abidələrin məhz bizim əcdadlarımızın yaratdığı mədəniyyət nümunələri

lərlə qadının problemini parlamentdə qaldıraraq bu istiqamətdə boşanmalar zamanı kiçik və ciddi maddi çətinliklərlə üzləşən qadınlara dəstək göstərilməsi istiqamətində daha çox addımlar atmağın vacibliyini diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, bu gün yüzlərlə qadın məhkəmələrin qərarı ilə kiçik yaşlı övladları üçün ona təyin olunan alimlərin almaqda ciddi problemlərlə üzləşir, süründürməçiliklə, süni əngəllərlə qarşılaşırlar və çox çətinliklərlə üzləşərək millət vəkiliyinə, dövlət qurumlarına müraciət edərək onlara kömək göstərilməsini xahiş edirlər.

Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova Milli Məclis adından 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibəti ilə bağlı dünya Azərbaycanlılarına müraciətini oxuduqdan sonra 2016-cı ilin sonuncu plenar iclası işini yekunlaşdırdı.

Spiker Oqtay Əsədov payız sessiyası dövründə parlamentin məhsuldar fəaliyyət göstərdiyini bildirdi. Onun sözlərinə görə, sessiya dövründə 195 qanun və qərar qəbul edilib. MM üzvləri dünyanın 24 ölkəsinə 50-dən çox səfər edib: "Millət vəkili bir çox ölkələrdə parlament və prezident seçkilərini də izləyib".

Spiker parlament adından Azərbaycan xalqını və prezident İlham Əliyevi qarşıdan Yeni il və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibəti ilə təbrik etdi.

Sessiya dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başa çatdı deputatlar qış tətilinə çixdilar. Qeyd edək ki, yətil sessiyasının ilk plenar iclası fevralın 1-də keçiriləcək və sessiya mayın 31-dək davam edəcək.

□ **Elsad PAŞASOY**

Xəbər verildiyi kimi, dekabrın 29-da səhərə yaxın Azərbaycan-Ermənistan sərhədində, Çinari kəndi yaxınlığında döyüş baş verib. Bu döyüşdə qarşı tərəfin təsdiq etdiyi kimi Ermənistan ordusunun üç hərbiçisi-iki sırası əsgər və bir zabıt öldürülüb. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bildirib ki, Ermənistan ordusunun kəşfiyyat-diversiya qrupu pusquya salınıb və düşmən çoxlu itki verərək geri çəkilib. Bu zaman Azərbaycan ordusunun əsgəri Çingiz Qurbanov itkin düşüb.

Ermənistan Müdafiə Nazirliyi Azərbaycan tərəfini ittiham edərək bildirmişdi ki, erməni ordusunun postuna hücum olub və bu zaman Azərbaycan əsgərlərindən birinin cəsədi onların nəzarətindəki ərazidə qalıb. Və İrəvan bunu Azərbaycanın Ermənistan ərazisinə hücumunu sübut edən fakt kimi təqdim edərək hay-küy qaldıraraq, KTMT blokuna müraciət olunub.

Lakin əsgərimizin cəsədinin düşmən nəzarətində olan ərazidə qalması heç də baş verənlərə dair Ermənistanın versiyasını təsdiqləmir. Hərbi qaynaqlardan virtualaz.org-a məlum olub ki, hadisələr aşağıdakı kimi cərəyan edib: Ermənistan ordusunun diversiya qrupu Azərbaycan ordusunun mövqeyinə yaxınlaşıb və bu zaman pusquya düşüb. Döyüş başlayıb, döyüş zamanı əsgər Çingiz Qurbanov ermənilərin əhatəsində qalıb. Ciddi itki verib geri çəkilən düşmən əsgərimizin

Əsgərimizin cəsədi ermənilərin əlinə necə keçdiyi məlum olur

Müdafiə Nazirliyi: "Düşmənin sübutları varsa yaysın"

cəsədini (yaxud ola bilsin yaralı halda) Ermənistan ərazisinə çəkə bilib. Sonra onun fotosunu yayaraq Azərbaycan tərəfinin hücumuna dair sübut kimi təqdim edib.

Əsgərimizin cəsədinin fotoşəkilindən görünür ki, o, xüsusi təyinatlı qüvvələrə mənsub deyil. Hansı ki, əgər söhbət erməni tərəfinin iddia etdiyi kimi diversiya həmləsindən gedirsə bu zaman xüsusi təyinatlılardan istifadə olunmalıydı. Əsgər Çingiz Qurbanov isə adi hərbi geyimdədir, heç zirehli dəbilqəsi və jileti də yoxdur. Məlumatlı mənbə bildirir ki, Ermənistan silahlı qüvvələ-

ri müzəttəm olaraq bu cür diversiya həmlələri edərək Azərbaycan hərbiçilərini əsir götürməyə çalışır. Bu dəfə isə düşmən həyasızcasına əsgərimizin cəsədini öz ərazisinə çəkərək Azərbaycanı "dövlət sərhədini pozub Ermənistan hücum etməkdə" günahlandırır.

Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Artsurun Ovanisyan isə özünün "Facebook səhifəsində" bildirib ki, dekabrın 29-da səhər saatlarında Azərbaycan ordusunun Çinari kəndi istiqamətində "həyata keçirdiyi diversiya həmləsinə" cavab verilib.

Ovanisyan iddia edir ki, Ermənistan ordusunun həyata keçirdiyi "qısa əməliyyatı" zamanı Azərbaycan tərəfi 4 nəfər itki verib. Ovanisyan bir gün əvvəl Azərbaycan tərəfinin "7 nəfər itki verdiyi" bir daha iddia edib və bildirib ki, onlarda itkiləri təsdiqləyən "təkbizolunmaz sübutlar" var.

Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin bu iddialarına Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin cavab bəyanatı gecikməyib. Nazirlik aşağıdakı bəyanatla çıxış edib: "Erməni tərəfi cari ilin dekabr ayının 29-da törətdiyi uğursuz təxribat nəticəsində verdiyi itkilərə bəraət qazandırmaq məqsədilə guya dövlət sərhədində növbəti təxribatın baş verdiyi və Azərbaycan tərəfinin itkiləri barədə bu gün yenə də həqiqətə uyğun olmayan və daxili auditoriyaya hesablanmış növbəti yalan məlumat yayıb. Əgər erməni tərəfinin "təkbizolunmaz sübutları" varsa, təqdim etsinlər. Rəsmi olaraq bildiririk ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri heç bir itki verməyib, gündəlik xidməti fəaliyyətini davam etdirir və əməliyyat şəraitinə tam nəzarət edir".

ABŞ-ın Minsk Qrupunda yeni həmsədrə təyin olundu

ABŞ-ın ATƏT-in Minsk Qrupunda müvəqqəti həmsədrə təyin olunub. APA-nın ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, gələcək ilin yanvarından müvəqqəti olaraq bu vəzifəni Riçard Hoqland icra edəcək.

Hazırkı həmsədr Ceyms Uorlikin səkahyyət müddəti dekabrın 31-də başa çatır.

Azərbaycanın hərbi hissələrində "Açıq qapı" günü keçirildi

Dekabrın 30-dan saat 11.00-dan başlayaraq hərbi hissələrdə "Açıq qapı" günü keçirilib. Müdafiə Nazirliyinin saytı bildirir ki, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə təşkil olunan ənənəvi tədbirdə ziyarətçilər, ictimaiyyət, kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri hərbi hissələrdə yaradılan yaşayış və məişət şəraiti, nümayiş etdirilən döyüş texnikaları və silahlarla yaxından tanış olub, eləcə də xidməti, inzibati binalara, əsgər yataqxanaları və yeməxanalarına baş çəkiblər.

Silahlı Qüvvələrin bütün rəhbər heyətinin iştirakı ilə keçirilən "Açıq qapı" günündə valideynlərlə təşkil olunan görüşdə onları maraqlandıran bütün məsələlərin müzakirəsi aparılıb.

"Rəsmi Tehran Rusiya telekanalının fitvasına uyub"

Elxan Şahinoğlu: "İran dezinformasiyaya uyaraq Azərbaycana qarşı münasibətini sərtləşdirdi"

Azərbaycan və İran münasibətlərinin gərginləşməsində Rusiyanın əli-nəli olması ilə bağlı versiyalar meydana çıxıb. Belə ki, İsrailin baş naziri Netanyahunun Bakıya səfəri vaxtı Kremlin "Russia Today" telekanalı Azərbaycan-İsrail arasında hərbi əməkdaşlıq müqaviləsinin imzalanması barədə xəbər yayıb. Amma əslində bu səfərdə Azərbaycanla İsrail arasında belə bir müqavilə imzalanmayıb.

Məhz bundan - Netanyahunun Bakıya gəlişindən sonra İran prezidenti Həsən Ruhinin noyabrın sonlarına planlaşdırılan, lakin baş tutmayan İrəvan səfərinin reallaşdığı deyilir. Təsədüfi deyil ki, İranın müdafiə naziri Hüseyn Dehqan da Rusiyanın bu kanalına Azərbaycan-İsrail münasibətləri ilə bağlı açıqlama verərək, ölkəmiz daxilində İsrailin casus şəbəkəsinin olması barədə şok fikirlər səsləndirib: "Biz Azərbaycandakı dostlarımızın diqqətinə çatdırdıq ki, bu regionda İsrail imkanlarının verilməsi onların xeyrinə olmayacaq. Ancaq bu, onların qərarıdır. Bu,

onların öz məqsədlərinə nail olmaları və öz maraqlarının təmin olunması üçün qəbul edilib. Və biz buna etiraz edə bilmərik. İki il bundan öncə İsrailin pilotsuz casusu Azərbaycandan bizim hava məkanına müdaxilə etmişdi. Biz etiraz notası göndərdik. Biz onlara etiraz notası göndərdik və orada göstərdik ki, İsrailin Azərbaycanda kəşfiyyat pəncərəsi var. Eyni zamanda Azərbaycan prezidentinə bununla razılaşmaq çətin idi. Ancaq bir ildən sonra mən onunla görüşüb söhbət edəndə məlum oldu ki, Azərbaycanla İsrailin casus əyəyi var".

"Azərbaycandakı dostlarımız başa düşməlidir ki, regionda və onun hüdudlarından kənardakı çoxları İranla Azərbaycan arasında strateji münasibətlərin qurulmasını istəmir və buna əngəl olmağa çalışır. Ola bilsin ki, Azərbaycan prezidenti bizimlə münasibətləri inkişaf etdirmək istəyir. Ancaq vəziyyətə müdaxilə edib müəyyən təsir göstərən başqa qüvvələr var", - İranlı nazir vurğulayıb.

Göründüyü kimi, İran-Azərbaycan münasibətlərinin gərginləşməsində "Russia Today" kanalının rolu az deyil. Ekspertlər hesab edirlər ki, be-

lə dezinformasiyalar yayan bu kanalın Kremlinin yuxarı dairelərinin tapşırıqlarını həyata keçirir.

Politoloq Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, İranla Azərbaycan arasındakı son gərginlikdə bir sünilik müşahidə olunur: "Bundan öncə Azərbaycan-İran arasında istiləşmə qeyd olundu, ikitərəfli əlaqələr genişləndi, qarışıqlıq səfərlər oldu. Düzdür, İran prezidentinin Ermənistan səfəri Azərbaycan daxilində etiraz doğurdu, siyasi daireləri ciddi narahat etdi. Amma heç kəs İranın daxili işlərinə qarışmadı. Amma biz gördük ki, İsrailin baş nazirinin Bakıya səfəri ilə bağlı İrəvandan sərt reaksiyalar gəldi. Şübhələnmərim ki, bu səfərdən Rusiya da narazı qaldı. Rusiya Azərbaycanın daxili işlərinə qarşı deyərək bilməzdi ki, biz Netanyahunun Bakı səfərindən narazıyıq. Çünki özlərinin də İsrailə yaxın münasibətləri var. Amma mümkündür ki, İranın əli ilə Azərbaycanı təsir edə bilsinlər. İsrailin Azərbaycanla hərbi əməkdaşlığı Rusiyaya həqiqətən narahat edir. Təsədüfi deyil ki, Netanyahunun səfərindən

hərbi əməkdaşlıqla bağlı niyə məhz Rusiya mediası belə detallı məlumat verir? Rus kəşfiyyatçıları ölkəmizdə çox fəal işləyirlər. Onların burada "beşinci kalon"ları da var. Əllərində yəqin ki, kifayət qədər məlumatlar var. Bu məlumatları da əldə edərək, Azərbaycanı İran üzərindən şantaj etməyə çalışırlar. Burada rəsmi Bakının fəallıq nümayiş etdirməsi çox vacibdir. Həsən Ruhinin İrəvan səfəri İran daxilində bəzi dairelərdə narahatlıq doğurdu. Çünki Azərbaycandakı etirazları yaxşı gördülər. Azərbaycan çalılıb İrana anlatmalıdır ki, üçüncü ölkənin daxili işlərimizə qarışmasına imkan verilməməlidir. Ölkəmiz dəfələrlə deyib ki, İsrailə hərbi əməkdaşlıq İrana qarşı yönəlməyib. Nüvə məsələsi meydana çıxdanda Azərbaycan dəfələrlə bəyan etdi ki, ərazilərimizdən İrana qarşı zərbə endirilməsinə imkan verməyəcəyik. Dediyyənin üstündə də durdu. İran da çalışmalıdır ki, Rusiya münasibətləri korrumpasiya. Ermənistan da İran-Azərbaycan münasibətləri barədə yalan məlumatlar çox yayırlar. İran rəsmilərinin bəzən demədiklərini belə yayırlar. Ona görə Azərbaycan burada həssas olmalıdır. Ruhinin Ermənistan səfərində imzalanan müqavilələrə diqqət etdim. Əhəmiyyətsiz müqavilələr idi. Layihələr belə imzalanmadı. Amma əvəzində İranın Azərbaycanda iri layihələri var. Əslində İranın Azərbaycanla əlaqələri onlar üçün daha çox faydalıdır".

□ Cavanshir ABBASLI

Bugünlərdə əhalini düşündürən ən önəmli məsələlər manatın durumu, bazarlardakı bahalaşma və digər iqtisadi məsələlərdir. Bu baxımdan ilin sonuncu müsahibi olaraq redaksiyamızın qonağı iqtisadçı ekspert, Demokratiya və Rifah Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadoğlu oldu.

- Qubad bəy, hazırda əhalini ən çox narahat edən məsələ Yeni il öncəsi bahalaşmadır. Xarici ölkələrdə bayram öncəsi endirim kampaniyaları olsa da, bizdə əksinə, qiymətlər bahalaşır. Bunun səbəbi nədir?

- Azərbaycanda da bayram-qabağı bəzi şirkətlər endirim kampaniyaları keçirirlər, lakin bu kampaniyalar bir çox hallarda real görünür. Yüksək faizlərlə endirim elan olunur, sonra məlum olur ki, endirilmiş mallar orta bazar dəyəri ilə müqayisədə yəni də bahadır. Ayrı-ayrı ölkələrdə ərzaq məhsullarının təchizatı əsasən bir neçə şirkətin oligopoliyasıdır. Mən bir müddət ABŞ-da yaşadım və orda gördüm ki, iri supermarketlər və onların şəbəkələrinin eyni mərkəzdən idarə olunan kampaniyaları hər yerdə eyni şərtlərlə alıcılara təklif olunur. Belə şirkətlərin əsas məqsədi odur ki, bayram ərəfəsində alıcıların əhval-ruhiyyəsi yaxşı olsun, alıcılar məmnun qalsın. Eyni zamanda, onlar istəyirlər ki, ildən-ilə gəlirlərini deyil, satışın döviyyəsinə artırmaqla bazar paylarını genişləndirsinlər. Azərbaycan biznesində belə idarəetmə tərəkürü tam formalaşmayıb. Ölkədə ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının satışı üzrə ixtisaslaşmış bir neçə supermarket olsa da, onlar hazırda ağır şərtlərlə işləyirlər. Xatırlayırınsızsa, həmin supermarketlərin iqtisadiyyat Nazirliyinə müraciəti olmuşdu ki, belə davam edərsə, onların gəlirləri xərclərini qarşılamayacaq, çünki son dövrlər xərclər artır, gəlirlər də azalır. Heç şübhəsiz ki, həmin şirkətlərin belə şəraitdə mənfəət qazanmaq imkanları məhduqlaşır. Ona görə də Yeni il qabağı xüsusilə də ərzaq satışı ilə məşğul olan şirkətlərdən böyük kampaniyalar gözləmirəm. Amma qeyri-ərzaq məhsullarının satışını həyata keçirən bəzi marketlərdə bu cür kampaniyalar aparılır. Əslində bu kampaniyalara başqa ölkələrdə həm də ona görə cəlbəddici görünür ki, orda alıcılar yığdıqları pulu bayram ərəfəsində xərcləməyə üstünlük verirlər. Bizdə isə əhalinin böyük əksəriyyətinin ilin sonuna yığılı qalmasıdır.

- Bu sahədə gələn il üçün ölkəni nə gözləyir? Hansı sahələrdə bahalaşma daha çox müşahidə olunacaq?

- Mənim gözləntilərim ondan ibarətdir ki, gələn ilin əvvəlində qeyri-ərzaq məhsullarının, qeyim, məişət avadanlıqlarının satışında durğunluq yaşanacaq, satışlar aşağı düşəcək. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycana geyim əsasən Türkiyə və Çindən gəlir, Türkiyə lirasinin zəifləməsi də məhsulların Azərbaycan manatı ilə daha ucuz başa gəlməsinə səbəb olur. Düzdür, bu məqamda manat da zəifləyir. Ancaq ən azından bahalaşma olmur. Bəzi sabit xərclər də var ki, onları əhali ödəməyə məcburdur. Bunlar əhalinin ərzaq tələbatı və kommunal xərclərdir. Bu

xərclər davamlı olaraq artacaq. Çünki xüsusilə də ərzaq məhsulları bazarı idxal məhsulları hesabına formalaşır. Buna görə də ərzaq məhsullarının bahalaşması gələn il də davam edəcək. Digər tərəfdən, Tarif Şurası da hər zaman ilin əvvəlində sürprizlər edir. 2017-ci ildə də belə sürprizlər olacaq, bəzi məhsul və xidmətlər bahalaşa bilər. Bu yaxınlarda kommunal xidmətlərlə bağlı "Yol xəritəsi" qəbul olundu.

insanlar israfçılığa davam edirlər. Bu artıq cəmiyyətdə qanunauyğunluğa çevrilib. Xüsusən də idarəetmə sistemində avtoritarlaşma olan ölkələrdə, əhalinin, vergi ödəyicilərinin iştirakçılığı nəzərə alınmayan idarəçilik sistemlərində bu daha çox müşahidə olunur. Belə ölkələrdə iqtisadiyyat böyüyəndə ondan kiçik bir zümrə faydalanır, iqtisadiyyat kiçiləndə isə böyük bir zümrə ondan təsirlənir və itirir. Azərbaycanda da eyni pro-

dur. Bu il kommunal xidmətlərin tariflərində artım olduğu üçün xidmət inflyasiyası da yüksək oldu. Ölkədə rəsmi inflyasiya gerçək vəziyyəti əks etdirmir. Oktyabr ayında biz həm əmək qabiliyyətli, həm əlil şəxslərin, həm də uşaqların yaşayış minimumunun dəyərini hesabladıq. Bəlli oldu ki, əmək qabiliyyətli əhali üçün yaşayış minimumunun dəyəri rəsmi göstəricilərlə müqayisədə təxminən 40 faizə yaxın, uşaqlar üçün 60 faizə yaxın, pensiyaçılar üçün

onun təsiri azalır. Məsələn, biz devalvasiyaya bir neçə il öncə getməli idik. Həmçinin "Strateji Yol xəritəsi"ni ən azı 5 il bundan öncə hazırlamalı idik. Ölkənin planları, strateji baxışları olmayıb. Ölkədə iqtisadiyyat planlı şəkildə idarə olunmayıb. Neft gəlirləri ölkəyə daxil olub və onun bölüşdürülməsi, korrupsiya şəraitində səmərəsiz xərclənməsi həyata keçirilib. Bu idarəetmənin naqisliyindən irəli gəlib. Azərbaycan iqtisadiyyatını idarə

beynəlxalq aləmdən hər hansı təzyiqlə, sanksiya yoxdur. Lakin bizdəki iqtisadi eniş Rusiya ilə müqayisədə 8-10 dəfə yüksəkdir.

Qubad bəy, son olaraq, manatın durumu ilə bağlı proqnozlarını bilmək istərdik.

- Yeni ilin əvvəlində dollar iki manat olacağı ehtimalı doğrudurmu?

- Ehtimal böyükdür, çox güman ki, elə də olacaq. Lakin manatın hansı müddətdə bu mərhə-

"Bir tərəfdə yoxsullaşma gedir, digər tərəfdə isə israfçılıq"

Qubad İbadoğlu ilə ilin iqtisadi yekunları və növbəti ilin proqnozları: "Xidmət sektorunda tariflərin qaldırılması 2020-ci ilə kimi davam edəcək və bu, mərhələli şəkildə həyata keçiriləcək"

Bəlli oldu ki, kommunal sektorunda qiymətlərin liberallaşdırılmasına üstünlük verəcək. Qiymətlərin liberallaşdırılması əslində özəlləşdirməyə hazırlıq mərhələsi deməkdir. Kommunal xidmətlərin qiymətlərini o səviyyəyə qaldıracaq ki, investorlar üçün cəlbəddici olsun. Düşünürəm ki, bu yaxınlarda elektrik enerjisinin bahalaşmasında Asiya İnkişaf Bankının həmin sektora ayırdığı kredit müqaviləsinin və şərtlərin rolu oldu. Çünki investor riskləri azaltmaq üçün həmişə daxil olduğu sektorda qiymət faktoruna üstünlük verir. Çalışır ki, start qiyməti elə olsun ki, onun hesabına xərclərini qarşılaya bilsin. O baxımdan kommunal, nəqliyyat xidmətlərinin qiyməti artacaq. İstilik və enerji daşıyıcılarının qiymətlərində artım, o cümlədən ictimai nəqliyyatda gediş haqqının bahalaşması gələn il üçün gözləniləndir. Əslində onlardan bəziləri bu il baş verməli idi. Sadəcə olaraq ölkədə mövcud iqtisadi böhran, sosial durum belə qərarların qəbul edilməsi ilə bağlı hökumətdə tərəddüdlər yaratdı. Xidmət sektorunda tariflərin qaldırılması 2020-ci ilə kimi davam edəcək və bu mərhələli şəkildə həyata keçiriləcək.

- Qubad bəy, sizcə, bahalaşma və bununla paralel əhalinin gəlirlərinin azalması sosial gərginliyə səbəb ola bilərmi? Bu gərginlik hökumət üçün nə vəd edir?

- İnsanların bir qisminin sosial vəziyyəti pisləşib, onlar güzəranlarından narazıdırlar. Çünki yaşayış şərtləri ağırlaşıb, xərclər artıb, insanların gəlirləri azalıb, məsrəfləri qarşılamaq imkanları məhduqlaşdı. Ancaq cəmiyyət elə təbəqələr də var ki, onların sosial vəziyyətində dəyişiklik yoxdur, yəni də əvvəlki israfçılıqlarına davam edirlər, istirahətlərini təşkil etmək üçün yüksək məbləğdə pul xərcləyirlər. Bir tərəfdə yoxsullaşma gedir, digər tərəfdə isə

ses gedir. İqtisadiyyatın böyüməsindən faydalanan zümrə indi iqtisadiyyatın kiçilməsi zamanı daha da rahat yaşayır. Onların yığılımları da dollarlardır və onu manata çevirməklə məhsul və xidmətləri daha ucuz çıxış imkanı əldə edirlər. Daha böyük bir zümrə üçün isə sosial vəziyyət ağırlaşıb, güzəran pisləşib. Bu proses insanları elektrik enerjisindən, istilikdən və digər xidmətlərdən məhrum olması ilə nəticələndirir. İnsanlar daha da aqressivləşirlər. İnsanlar çətin də olsa ərzaq və kommunal tələbatlarını ödəyirlər. Lakin ailənin xərclərinin strukturunda ciddi dəyişikliklər baş verir ki, bu da mənə narahat edir. İnsanlar övladlarının təhsilinə, səhiyyə xidmətlərinə vəsait xərcləyirdilər, bu da onların gələcəyinə qoyulan sərmayə idi. İndi həmin vəsaiti gündəlik tələbatlarına xərcləyirlər. İnsanlar artıq 10-15 il öncəki yaşayış tərzinə qayıdırlar. O zaman da vəsait daha çox ərzağa xərclənirdi. Ancaq insanın sosial tələbatının ödənilməsi də zəruridir. İndiki dövrdə daha çox sosial inkişafı təmin edən sahələrə - təhsilə, elmə, səhiyyəyə vəsait qoyulmalıdır. Söhbət vətəndaşların övladlarına xərclədiyi vəsaitlərdən gedir. Onsuz da Azərbaycan hökuməti elmi tərəqqinin, səhiyyənin, təhsilin qayğısını çəkmir. Bunun ən ağır yükü vətəndaşların üzərinə düşüb.

- Qubad bəy, bu il inflyasiya nə qədər oldu? Sizin hesablamalarınız necədir? Bu baxımdan maaş və pensiyalar nə qədər artırıla bilər?

- Dövlət indi ikireqemli inflyasiya elan edib və bu 12 faizdən yuxarıdır. Ancaq bizdə inflyasiyanın hesablanması metodologiyası qüsurludur. Çünki orada 585 adda mal və xidmətlər var ki, onların bir çoxu azərbaycanlıların menyusunda yoxdur. Əgər biz 100 adda mal və xidmətlər üzrə inflyasiyanı hesablasaq, məlum olacaq ki, hökumətin elan etdiyi rəsmi inflyasiyadan 2-3 dəfə çox-

"Dollarla ifadə etsək, orta aylıq əməkhaqqına görə biz 10 il əvvəlki səviyyəyə düşmüşük"

isə 35 faiz fərqlənir. Bu da onu təsdiq edir ki, rəsmi inflyasiya ilə bizim hesabladığımız inflyasiya arasında da ciddi fərq var. Qiymətlərin artması həm də əhalinin alıcılıq qabiliyyətini aşağı salır. Devalvasiyanın indiyə qədər davam etməsi həm gəlirlərin, həm də ölkənin makroiqtisadi göstəricilərinin dollarla ifadədə azaldığını göstərir. Azərbaycanda orta aylıq əməkhaqqının dollarla ifadəsi 270 dollar edir. Sonuncu dəfə bu 2007-2008-ci illərdə olub. Yeni orta aylıq əməkhaqqına görə biz 10 il əvvəlki səviyyəyə düşmüşük.

- Azərbaycanda yaranmış iqtisadi durumda dünyada baş verən proseslərin rolunu danışmaq olmaz. Bəs, ölkədəki siyasi sistem, iqtisadi idarəetmənin günahı nədir?

- Hər bir hökumətin qarşısında duran ən önəmli məqamlardan biri də vaxtında qərar qəbul etməkdir. Elə qərarlar var ki, onu bu il qəbul etsəydik, daha effektiv olardı, gələn il qəbul edəndə

edənlər yenə eyni adamlardır. Sadəcə, indi neftin qiyməti ucuzlaşıb və bu sənədlər, konsepsiyalar ortaya çıxıb. Neft ucuzlaşmasaydı, bəlkə də o "yol xəritələri"ne hələ də malik olmayacaqdı. Neftin qiyməti aşağı düşməsaydı, Beynəlxalq Bankda, MTN-də, Rabitə Nazirliyində baş verənlər məhkəmə müstəvisinə çıxmayacaqdı, ABB dövlət maliyyəsinə dağıtmaqda davam edəcəkdi. Bu mənada bu il neftin ucuzlaşması ölkənin həm iqtisadi, həm də siyasi həyatında çox ciddi hadisə oldu və müsbət təsirləri də oldu. Neftin ucuzlaşması hökuməti islahatlar aparmağa vadar etdi, yeni təşəbbüslər ortaya çıxdı və məlum oldu ki, biz ən çox zamanda uduzmuşuq. Bu prosesdə ən böyük günah da idarəedənlərin üzərinə düşür. MDB məkanında cəmi iki ölkənin iqtisadiyyatı böhranla üzleşdi. Bunlardan biri Rusiyadır ki, Qərbin sanksiyaları altındadır, həmçinin əsas xammal ixracatı olan neft ucuzlaşıb. Azərbaycana isə

ləyə çatacağı bəlli deyil. Ola bilər ki, manat gələn ilin ortalarında bu səviyyəyə düşə bilər. İlin əvvəlində qısa müddətdə də biz bunun şahidi ola bilərik. Hökumət növbəti il tam üzən məzənnəyə keçəcəyini bəyan edib, lakin ilin hansı dövründə bunun olacağını proqnozlaşdırmaq çətinidir. Növbəti ilin birinci yarısı Azərbaycan iqtisadiyyatında çətinliklərin davam edəcəyi dövr olacaq. Bu çətinliklərin dəf olunması bir xarici amildən, dünya bazarında neftin qiymətinin bahalaşmasından, bir də daxili amildən, dövlət büdcəsinin mədaxil hissəsinin vergi daxilolmalarından formalaşmasından asılı olacaq. Bütün bunlarla yanaşı hökumətə kreditlər ayrılrsa, yəni ki, gələn ilin ortalarında prosesi sabitləşdirmək və tam üzən məzənnəyə keçmək iqtidarında olacaq. Tam üzən məzənnəyə keçid üçün iki yanaşma var. Biri odur ki, hazırkı kursla manatın real bazar qiyməti arasındakı fərq aradan qaldırmaq üçün üçüncü kəskin devalvasiya olsun və bu tam üzən məzənnəyə hazırlıq olsun. Digər bir yanaşma odur ki, hazırkı yumşaq devalvasiya davam edəcək və bu şəkildə real məzənnə ilə fərq azalacaq. Tam üzən məzənnəyə keçəndə bazarın formalaşdırdığı kurs kəskin fərqlənə bilər. Biz bu yolu ağınsız keçmək üçün ilk növbədə maliyyə-bank sektorundakı problemləri aradan qaldırmalıyıq. Növbəti ilin 3 prioriteti olmalıdır. Biri maliyyə-bank sektorunun sabitləşməsi, ikincisi vergi-fiskal siyasətin gücləndirilməsi, üçüncüsü məhkəmə-hüquq sistemində islahatların aparılması. Məhkəmə-hüquq sistemində islahatlar aparılmasa, nə vətəndaşları, nə də sahibkarları qorumaq mümkün olacaq. Növbəti il üçün pozitiv effekt verəcək məsələlərdən biri də iri müəssisələrin özəlləşdirilməsi ola bilər. Bu da hazırlıq mərhələsi tələb edir. Növbəti il özəlləşdirmə üçün start deyil, hazırlıq mərhələsi ola bilər.

Təmas xəttində düşmənin son təxribatı ciddi əks-səda yaradıb. Xüsusilə də insidentdən az sonra Ermənistan-Azərbaycan sərhədində və Dağlıq Qarabağdan uzaq məsafədə baş verdiyindən Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi, rusiyalı diplomat Nikolay Bordyujanın açıqlama yayaraq, baş verən insidentə görə ad çəkməyə də faktiki, Azərbaycanı günahkar sayması hadisənin səs-küyünü bir qədər də artırıb. Bundan başqa o, qısa açıqlamasında "Dağlıq Qarabağ Respublikası" ifadəsini işlədib.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan-Ermənistan sərhədində baş verən hadisə ilə bağlı KTMT-nin baş katibi Nikolay Bordyujanın açıqlaması ilə bağlı dərhal bəyanat verib. Belə yanaşmanı tənqid edib.

Bəs Ermənistanın Qarabağ cəbhəsində deyil, Azərbaycanla sərhəddə təxribat törətməsinin arxasında hansı niyyətlər dayanır? Politoloq Elçin Mirzəbəyli bildirdi ki, KTMT-nin baş katibi qurumun nizamnaməsini kobud şəkildə pozub: "Ermənistanın Azərbaycanla sərhəddə törətdiyi təxribat öncədən planlaşdırılıb və çox güman ki, Bordyujanın xeyir-duası ilə həyata keçirilib. Məqsəd isə aydındır. Hərbi əməliyyatları Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərdən Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərinə keçirmək və bununla da KTMT-nin prosedür müdaxiləsi üçün əsas yaratmaq. Çünki Dağlıq Qarabağ və işğal altında olan digər 7 rayon beynəlxalq birlik, o cümlədən KTMT-nin üzvü olan dövlətlər tərəfindən Azərbaycan əraziləri kimi tanınır və burada baş verən hər hansı bir hadisəyə KTMT-nin birbaşa müdaxilə etmək hüququ yoxdur. Göründüyü kimi, Ermənistan-Azərbaycan münasibəti yalnız bir halda KTMT-nin müdaxiləsi üçün əsas yarada bilər - münaqişə Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərində baş verərsə".

Politoloqa görə, Azərbaycanla Ermənistan arasında baş verə biləcək hər hansı bir hərbi qarşıdurma əlahiddə və yeni bir fakt kimi dəyərləndirilməz: "Çünki bu münaqişə artıq 25 ildir ki, davam edir və Ermənistanın aqressiyası nəticəsində baş verib. Yeni Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi münaqişəyə səbəb olub və hər iki dövlət arasında bu və ya digər ərazidə baş verə biləcək hər hansı hərbi qarşıdurma mövcud münaqişənin davamı kimi qiymətləndirilməlidir. Bu baxımdan, Ermənistanın təxribatları nəticəsində meydana gələ biləcək hərbi toqquşmalar KTMT-nin müdaxiləsi üçün əsas yaratmır. BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsi isə indiki halda Azərbaycana əsas verir ki, təcavüzü və işğal faktını aradan qaldırmaq üçün hərbi əməliyyatlar həyata keçirsin".

Ekspert vurğuladı ki, KTMT haqda müqavilənin 2-ci müddəasında imperativ şəkildə qeyd olunur ki, üzv dövlətlər beynəlxalq təhlükəsizlik və onların maraqlarına toxunan bütün məsələlərlə bağlı mövqelərini razılaşdırmalıdır: "Bu baxımdan Bordyujanın bəyanatında yer alan aqressiv notlar həm də kollektiv təhlükəsizlik haqqında müqavilənin prinsiplərinə ziddir. Çünki Ermənistan istisna olmaqla KTMT-yə üzv olan dövlətlər -

olə keçirə bilməməsi Qazaxıstan və Belarusun Azərbaycanla olan münasibətləri ilə əlaqələndirir: "Ermənilərin qənaətinə görə, Azərbaycan üzv olmadığı bir quruma öz şərtlərini diktə edir. Nikolay Bordyujanın bəyanatında bu məqam da müəyyən qədər rol oynaya bilər. Əgər belədirsə,

Bu baxımdan Ermənistanın təxribatları davam etdirəcəyi, hətta bu təxribatlara Azərbaycan-Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin yaxınlaşmasında maraqlı olmayan ölkələrin dəstək verə biləcəyi də gözlənilir".

"İlin sonunda baş verən bu hadisə 2017-ci ildə Qara-

Bordyuja təkzib yaydı -

düşmənin son təxribatı

arxasındakı əsas hədəflər

Politoloqdan maraqlı şərh; KTMT təxribatdan bir gün sonra öz baş katibini təkzib elədi

Nikolay Bordyuja

Rusiya, Qazaxıstan, Belarus və Qırğızıstan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və ölkəmizin Dağlıq Qarabağ üzərindəki suveren hüquqlarını qəbul edirlər. Nikolay Bordyujanın işğal altında olan Azərbaycan ərazilərində təcavüzkar ölkə tərəfindən formalaşdırılmış separatçı rejimi "Dağlıq Qarabağ Respublikası" adlandırması isə birmənalı şəkildə KTMT-yə üzv olan digər dövlətlərin mövqeləri və beynəlxalq hüquqla ziddiyyət təşkil edir. Anlaşılan budur ki, Bordyuja hərbi ritorikaya və beynəlxalq hüquqa zidd çağırışlara yol verməklə həm də kollektiv təhlükəsizlik haqqında müqavilənin şərtlərini pozub, üzv dövlətlərin beynəlxalq təhlükəsizliklə bağlı üzvlərinə götürdükləri vəzifə və öhdəliklərə zidd mövqə sərgiləyib. İndiki halda KTMT-yə üzv olan digər ölkələr həm qurumun Nizamnaməsinin, həm BMT Nizamnaməsinin və digər beynəlxalq sənədlərin müvafiq prinsiplərinin, həm də Azərbaycanla ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələrin tələblərinin kobud şəkildə pozulduğunu əsas götürərək, Nikolay Bordyujanın istefasını tələb etməlidirlər. Əks təqdirdə, Azərbaycan KTMT-yə üzv olan dövlətlərlə münasibətlərə yenidən baxmalıdır".

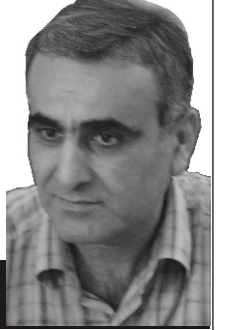
E.Mirzəbəyli qeyd etdi ki, Ermənistan mətbuatı və siyasi dairələri artıq xeyli müddətdir ölkənin KTMT-yə rəhbərliyi

baş məsələsinin fitili çəkilməmiş qumbara olacağını söyləməyə əsas verirmi" sualına isə politoloq belə cavab verdi: "2017-ci il Qarabağ məsələsinin həlli müstəvisində kifayət qədər ziddiyyətli və həm də həlledici olacaq. Bunu təkcə son təxribatla əlaqələndirmək doğru olmazdı. Nəzərə alsaq ki, Sarkisyan nəyin bahasına olursun öz siyasi mövcudluğunu və hakimiyyətini qorumağa çalışır və bu Xocalı canisinin Qarabağ haqqında nağıllardan başqa millətə verə biləcəyi heç nə yoxdur, o zaman lokal hərbi toqquşmaların baş verə biləcəyi gözlənilir. Amma Sarkisyanın bundan uzağa gedə biləcəyini düşünürəm. Əks təqdirdə bu, təkcə Sarkisyan üçün deyil, bütövlükdə Ermənistan üçün çox faciəli sonluqla nəticələnə bilər".

Bu arada KTMT Bordyujanın "DQR" ifadəsinə aydınlıq gətirib. APA-nın sorğusuna cavabında KTMT mətbuat xidməti Azərbaycanı Nikolay Bordyujanın Ermənistan-Azərbaycan sərhədində silahlı insidentlə bağlı yaydığı bəyanatında işlətdiyi "Dağlıq Qarabağ Respublikası" ifadəsinə əhəmiyyət verməməyə çağırıb: "Bəyanatda "de-fakto" mövcud olan "Dağlıq Qarabağ Respublikası" ifadəsinin işlənməsi heç də onun tanınmışlığınınmaması anlamına gəlmir. Burada KTMT-nin təşkilatı üzv ölkə olan Ermənistanın ərazisində dekabrın 29-da baş vermiş silahlı insidentlə bağlı böyük narahatlıq keçirdiyi barədə dediklərinə diqqət etmək daha məqsədəuyğundur. Baş katibin bu ifadəni işlətməsi münaqişənin baş verdiyi coğrafi ərazi ilə əlaqədardır. KTMT münaqişənin sülh yolu ilə həllinə dair ATƏT-in Minsk qrupunun bütün söyləmələrini dəstəkləyir".

□ Etibar SEYİDAĞA

"Pirr qələbəsi" və 7 həmrəy erməni

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Köhnə ildən qalma problemlərimizin çoxu yenidən təzə ilə adlayır - bəziləri əfsus ki, həm də daha qəlizləşmiş formada. Onların hamısının başında söz yox ki, Qarabağ dördimiz gəlir. Amma iş ondadır ki, bu problem avtonom xarakterli deyil və bir sıra daxili və xarici amillərə həssas və çulğalaşmış vəziyyətdədir.

Məsələn, yada salaq ki, Qarabağ problemi ən əvvəl insan haqları problemidir. Ermənilərin bizə qarşı təbliğat savaşında istifadə elədiyi əsas tutarqa nədir? Odur ki, Azərbaycanda insan haqları pozulursa, orada siyasi dustaqlar varsa, o zaman erməni etnik azlığın hüquqları ümumiyyətlə, qoruna bilməz. Bunu təkcə düşmən tərəf iddia etsəydi, boş vermək olardı. Ancaq mötəbər insan haqları təşkilatlarının hesabatları da deyirsə, o zaman dolayısıyla işğalçının mövqeyi güclənmiş olur...

Düşmənlə mübarizə elbətə ki, təkcə hərbi meydanında getmir. Biz hətta birçə həftəyə 5 rayonu işğaldan azad etməyə hazır olsaq belə, öncə vacibdir ki, qələbənin təbliğatı bazasını hazırlayaq, dünyanı buna hazır edək. Yoxsa, "Pirr qələbəsi" nə tuş gələ bilərik. Bu isə uğurlu informasiya-təbliğat savaşına aparmaqdan, ölkə daxilində özümüzün asılı problemləri təcili yoluna qoymaqdan, Azərbaycanın beynəlxalq imicini yaxşılaşdırmaqdan keçir.

Bütün bunlar həm də milli vəhdət məsələsidir və hərbi qüdrətimizdən əsla az önəm kəsb eləmir. Çünki istəsək də, istəməsək də, Azərbaycan Avropa ailəsinin tərkib hissəsi sayılır və Qarabağ probleminin həllində bu faktor həmişə öz sözünü deyəcək. Əfsus ki, bu yöndə gecikirik. Halbuki, heç kim mane olmurdu ki, məsələn, Azərbaycan növbəti il siyasi məhbus problemi olmadan girsin.

Yeri gəlmişkən, adətən 31 dekabr Həmrəylik Günü müəyyən sayda məhbus, o cümlədən bir neçə siyasi məhbus azadlığa çıxırdı. Bu il o da olmadı. Demək, ötən il müqayisədə indi biz daha az həmrəylik - nə qədər şablon səs-lənsə də.

Halbuki, əksi olmalıdır. Nədəni bəlli: dövlət və millət olaraq biz gerçəkdən, tələklü bir ilə qədəm qoyuruq. Söhbət təkcə gözlənilən yeni bahalaşma dalğasından deyil, mümkün ola biləcək ictimai təlatümlərdən və sosial kətlizmlərdən getmir. Həm də Qarabağ məsələsinin ol-duqca təhlükəli bir fazaya girməsi və müharibə riskinin xeyli artmasından gedir. Bu isə vətəndaş barışını ikiqat-üçqat zəruri edir.

Sözü ona gətirik ki, müharibə vəziyyətində olan ölkədə milli vəhdətə xələl gətirən amillər ola bilməz. Müharibə vəziyyətində olan ölkədə siyasi məhbus da ola bilməz. Zira, məntiq diktə edir ki, dövlət, millət, hakimiyyət olaraq nifrətimizi yalnız işğalçıya qarşı yönəldək - özümüzə qarşı yox!..

Biz nəinki özümüz özümüzlə qarşı tolerant olmalıyıq, eyni zamanda bunu həm də Qarabağ naminə başqa etnoslara qarşı etməyi bacarmalıyıq. Nə yaxşı ki, artıq prezident də var və bu, 2016-cı ilin mühüm olaylarından hesab oluna bilər. Sarkisyan rejiminin təqibindən qurtulub xaricə qaçan ermənilərin bir qrupunun - ictimai fəalın noyabrda Bakıya gəlişi və burada onların Bakı Platformasını imzalamasını nəzərdə tuturuq.

Bəllidir ki, konfliktin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini nəzərdə tutan sənədə 7 erməni qoşulub. Səya baxmayın, bu, işğalçıya, onun təbliğat maşınına ap-rel döyüşləri qədər zərbə vuran ikinci mühüm hadisədir. Hərçənd, Sarkisyanın kriminal rejimi bunun əhəmiyyətini azaltmağa çalışır, ancaq aydındır ki, 22 illik atəşkəs dövründə ilk olan bu hadisə erməni toplumunda Qarabağla bağlı İrəvandan prinsipial fərqli yanaşmanı ortaya çıxarıb, "buz" tərpənib.

Hər halda, birçə azərbaycanlı tapılmaz ki, gedib İrəvanda Dağlıq Qarabağın "müstəqilliyini" taniyan sənədə imza atsın. Bu - istisnadır. Amma ermənilər arasında ərazi bütövlüyümüzlə sayğılı ermənilər var və əminlik ki, onların sayı qat-qat çoxdur. Sadəcə, Qarabağ məsələsində bizimlə həmrəy olan ermənilərin üzə çıxmasını sürətləndirmək üçün mümkün hər şeyi etməli, onların əlindəki anti-İrəvan dəlillərini gücləndirməliyik, onları Ermənistan hakimiyyətindəki qırğılara qarşı mübarizədə uğursuz vəziyyətdə qoymamalıyıq.

Yolu deyildi - ölkədə təməl insan haqları ilə bağlı vəziyyəti yaxşılaşdırmaq, Azərbaycanın demokratik imicinə nail olmaq, siyasi dustaq probleminə birdəfəlik son qoymaq. Əks halda, belə platformaların təbliğatı kəsəri böyük olmağa bilər.

Böyük Partlayışın dalğaları

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

2016-cı ilin bitməsi münasibətilə internetdə rastma çıxan iki zarafatı burda bölüşmək istədim. Məncə, vəziyyəti dəqiq qiymətləndiriblər. Birində yazmışdılar ki, 1916-cı il bitirdi, ruslar evlərində oturub fikirləşirdilər gələn il daha yaxşı olacaqdır. İkinci yumor isə daha beynəlmiləl və incəsənət xarakterli idi: "2016-cı ilin ssenarisini Kventin Tarantino yazmışdır".

Doğrudan da, son illər dünyanı terror, müharibə və başqa qırğınlarla təəccübləndirmək çətindir, ancaq sanki 2016-da bunlar bir az çox oldu. Statistika baxmamışam, müqayisə üçün rəqəmlər əlimdə yoxdur. Ancaq ola bilər, terrorun və insan ölümlərinin artmış kimi görünməsinə informasiya texnologiyalarının inkişafı da böyük rol oynayır. Məsələn, indi sən Qax meşəsində gəzəndə belə əlindəki mobil telefonun interneti vasitəsilə Boliviya avtobusunun dəyəri yuvarlanması və 10 nəfərin ölməsi xəbərini oxuyursan. Ancaq cəmi 22 il qabaq, 1994-cü ildə Ruandada genosid olanda, hətta xalq 1 milyona yaxın tutsi xalqının üzvünü öldürəndə bunu Azərbaycanda bəlkə heç 10 adam bilmirdi.

Bu mənada, bizim internet resurslarının, qəzetlərin xəbər siyasətindən də narazıyam, məsələn, şəxsən mənə məlum deyil nə üçün biz hansısa ucqar ölkədə yol qəzasını xəbər eləyib Azərbaycan xalqına sırıyıq. Başa düşürəm, ayrı temalarda yazmağa imkan verirlər. Ancaq heç olmazsa güldən-bülbüldən yazın, milləti aqressiv, pessimist, ölümlü yayın və heç bir önəmi olmayan bədbəxt hadisə xəbərləri ilə yükləməyin. Hesab edin bu mənim yeni il arzularından biridir.

Partlayışların çoxluğunu dünyanın yaranması haqda elmi-fiziki nəzəriyyələrlə də bağlamaq olar. Doğrudan da, əgər bu dünya Böyük Partlayış nəticəsində yaranıbsa, indi orda-burda xırda-xırda partlaması təbii hadisədir. Fiziklər buna bənzər terimlərdən: relikt şüalanması, yaxud kosmik arxa fon elektromaqnit mikrodalğasından danışirlar. Sade yazsaq, Böyük Partlayışdan qalma dalğaları indiyə qədər Kainatda müşahidə etmək mümkün imiş. Yeni, bu xarabaların kökü belə qoyulubdur. Partlamasa, dayana bilmir. Bunu da 2016-cı ildə müxtəlif terror və savaqlarda özizlərini itirən insanlara təskinlik üçün yazıram. Necə deyirlər, elnən gələn dərd-bələdir, neyləmək olar.

Ölkəmizin iqtisadi planda böhranı ilə yadda qalan ili yaşıyacağımızı uğurlu il kimi qeyd etdilər. Bu da maraqlı hadisədir. Məsələn, dünən dostlar hökumətin hazırladığı, 2025-ci ilə qədərki strateji yol xəritəmizdən bir cümləni tapmışdılar: "Rekonstruksiya nəticəsində istismardan çıxarılmış kəmərlərdə olan mis xammalın realizasiyası üsulları təhlil ediləcəkdir". Kəmərlərdən metal qırıntısı toplamağı bu cür dəbdəbəli qələmə vermək də bir istedadıdır. O məşhur anekdotda deyilən kimi: "Mənimki də qədim peşə sahibidir, ancaq sən kimi təqdim edə bilmirəm". (Bilənlər bilməyənlərə danışsın, 18 plyusdur, yaza bilmərəm).

Kabel demişkən, dünən sabiq MTN-in adamlara qanunsuz qulaq asma idaresinin müdiri olmuş general Nəvəvan Mürvətova adlı xanımın istintaqa ifadəsini oxudum. Mürvətova deyib ki, qanunsuz dinləməni nazir Eldar Mahmudovun göstərişi ilə eləyib. Bu, Mahmudovun əleyhinə birinci ifadə deyil. Ancaq nədənsə ona cinayət işi açılmır. Həmçinin, Mürvətova Rabitə Nazirliyinin də insanları qanunsuz dinlədiyi faktlarını açıqlayıb. Düzdür, həmin rabitəçilərin bir çoxu hazırda türmədədir, ancaq maraqlıdır ki, onlara verilən ittihamlar arasında insanları qanunsuz dinləmək maddəsi yoxdur. Bunu necə başa düşək?

Əlbəttə, necə lazımdırsa, dövlətçilik nə cür tələb edirsə, o cür anlamalıyıq. Amerikada qəzada həlak olan neftçinin ailəsinə 8 milyon dollar, bizdə isə 1000 manat verirlər. Niyə, çünki bizim vətəndaş gözütoxdur! Dövlətdən pul istəməyə utanır, fikirləşir, bizim Qarabağ dərdimiz var. Öncə vətəndir. Qoy kasıbların uşağı cəbhəyə gedib ölsünlər. Estakadadan denizə tökülsünlər. Bankdan kredit götürüb intihar eləsinlər. Qismət belədir, mollalar demişkən.

Özü də bizim inkişafımız o qədər güclüdür ki, 2017-ci ilə istifadə edilməmiş bir neçə vitse-prezident vəzifəsi də aparırıq. Ehtiyatda bu qədər vəzifə qalıbdır. Vəzifə profisiti, bolluğu adlandırmaq olar. Gələn il xaricə vəzifə satıb bəy kimi yaşayarıq.

İrəvanın aprele hesablanmış revanş fitnəkarlığı

Cəbhə xəttində ilsonu yaşanan hərbi eskalasiya Dağlıq Qarabağ məsələsinin həll edilmiş qalması, mövcud status-kvonun davam etməsinin nə dərəcədə təhlükəli olduğunu bir daha ortaya qoydu. Konfliktə cəlb olunmuş güclərə Yeni il ərafında bir mesaj oldu. Bəs, tərziyə gözələnildimi? Gözlənilirdi. Ən azından bunu hərbi ekspertlər zaman-zaman proqnoz edirdilər.

Məsələ ondadır ki, 4 günlük aprel döyüşlərindən sonra Rusiyadan müəyyən həcmdə müasir silah-sursat və döyüş sistemləri, ABŞ-dan isə təmas xəttindəki duruma nəzarət etmək üçün müşahidə-kəşfiyyat avadanlığı alan, Rusiya ilə ortaq hərbi qruplaşma yaradan Ermənistan özünü xeyli arxayın hiss etməyə başlamışdı.

Azərbaycan XİN-in son eskalasiyaya münasibəti də maraqlı və düşündürücüdür. Sitat: "Ermənistan müxtəlif tərziyəçiləri ilə danışıqları pozmağa, Azərbaycana qarşı təcavüzünü davam etdirməyə, o cümlədən işğal olunmuş ərazilərdə öz mövcudluğunu gücləndirməyə, üçüncü tərəfi münasibətə cəlb etməyə cəhd göstərərək mövcud status-kvonu saxlamağa çalışır... Ermənistanın KTMT-nin sonuncu Sankt-Peterberq zirvə görüşündən sonra növbəti məyusluğa uğrayaraq, belə bir növbəti tərziyəyə əl atması istisna ediləməlidir".

Amma işğalçı tərəf bu dəfə də yanıldı, layiqli cavabını alıb geri çəkildi. Bunu yeni müdafiə naziri Vigen Sərkisyanın ilk ciddi uğursuzluğu, fiaskosu da saymaq olar. Siftə beləcə, korlandı, alınmadı...

Bu arada Ermənistanda parlamentli respublikaya keçidin əsasını qoyacaq parlament seçkilərinin vaxtı dəqiqləşib - aprel ayının 2-i. Maraqlıdır ki, həmin tarixdə aprel döyüşlərinin başlamasının 1 ili tamamlanacaq. Bunun təsadüf olub-olmadığını söyləmək çətindir. Güman ki, rəsmi İrəvan həmin tarixi təsadüfi seçməyib və həmin günü heç olmasa, seçki qələbəsi ilə qarşılaşma niyyətindədir - öz xalqı üzərində.

Ancaq bu, heç də asan olmayacaq. Çünki hakim rejimin siyasi dayaqları apreldən sonra daha da zəifləyib. O üzündən böyük ehtimalla, seçkilər yaxınlaşdıqca Sərkisyan rejiminin bu qəbildən tərziyələri da artacaq. Hətta aprel hərbi uğursuzluğuna görə revanş cəhdi ola bilər. Odu ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri maksimum ayıq-sayıq olmalı Qarabağ klanının seçkilərə yaxşı göstəricilərlə gəlməsinə imkan verməməlidir.

Ən yaxşısı isə belə tərziyələrdən yaranan ordumuz düşməne növbəti preventiv zərbə endirsin. Bu, şəksiz ki, Ermənistan-da seçki kampaniyasına ciddi təsir edə, hətta onun gedisini dəyişə bilər. Azərbaycanın isə marağı tələb edir ki, Ermənistan-da hakimiyyətə yeni, Qarabağ klanı kimi maksimalist mövqə tutmayan, reallığı hesablamalı bacaran qüvvələr gəlsin. Bakı Platformasını ermənilər imzalaması göstərdi ki, bu qüvvələr basqı altında olsa da, var.

Sərkisyan-Köçeryan klanı isə 18 ildə nəyə "qadir" olduğunu dö-nə-dönə təsdiqləyib. Bəlli olub ki, bu klan kompromis deyəndə yalnız bunu nəzərdə tutur: Dağlıq Qarabağın "müstəqilliyinin" tanınması qarşısında 5 rayonun, sonra

İlin son müharibə xəbərdarlığı - gələn il Qarabağda...

ABŞ-ın "beyin mərkəzləri"ndən ilginc proqnoz - genişmiqyaslı toqquşma qaçılmaz ola bilər; təmas xəttində düşmənin son tərziyəti nəyin anonsudur? Ermənistanın təzə müdafiə nazirinin ilk fiaskosu - 3 ölü, ancaq bu, düşmənin son itkisi olmayacaq, əgər...

isə 2 rayonun qaytarılması - yəni o da minnətlə. Üstəlik onlar əhəmiyyətli quru dəhliz tələb edirlər.

Bu mövqeyi son olaraq prezident Serj Sərkisyan bir neçə gün öncə bəyan edib. Sərkisyan deyib ki, hələlik masa üzərində heç bir həll modeli yoxdur, yalnız versiyalar var. "Lakin hansı həll variantı olur-olsun, Dağlıq Qarabağın statusunu yalnız Dağlıq Qarabağın əhali müəyyən etməlidir. Bizim bu mövqeyimiz dəyişməyəcək".

Yeni Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və Konstitusiyasına real təhdid vəd edən bir mövqə. Necə deyirlər, artıq şərhe ehtiyac qalmır. Hərçənd ehtiyac var. Çünki belə tərziyəti və gücətsiz mövqə aprel hadisələrinin qat-qat iri miqyasda təkrarlanması gətirə bilər. Ekspertlər isə bununla bağlı xəbərdarlıq etməkdə davam edirlər.

Son olaraq, tanınmış amerikalı analitik, "Qara və Ağ" kitabının müəllifi, Vaşinqtondakı "beyin mərkəzləri"ndən olan Kornegi Mərkəzinin apancı eksperti Tomas de Vaal müharibə xəbərdarlığı edib. Ermənilərin Bakıya gəlişini və imzalanmış Sülh Platformasını təqdir edən, bunu xalq diplomatiyasının mühüm təzahürü sayan de Vaal hesab edir ki, müharibənin önənməsində bu faktor öz sözünü deyə bilər. "Müharibə ehtimalı isə həqiqətən böyük olaraq qalır".

ABŞ-dakı başqa, daha nüfuzlu olan "beyin mərkəzi" - Beynəlxalq Əlaqələr üzrə Şuranın himayəsi altında fəaliyyət göstərən "Center for Preventive Action" (CPA) da 2017-ci il üçün hazırladığı hesabatda Qarabağ məsələsinə yer ayırıb.

Qeyd edək ki, qurumun əsas hədəflərindən biri beynəlxalq konfliktlər haqda xəbərdarlıq hazırlamaqdır. Konfliktlərin qiymətləndirilməsi iki meyar üzrə aparılır: onların global əhəmiyyəti və böyük risklərə gətirə biləcək daha ciddi hərbi toqquşmalara keçmə ehtimalı.

Hesabatda ABŞ üçün 30 be-lə potensial təhlükə mənbəyi (təhdid) qeyd olunub. Onların əksəriyyəti (30-dan 21-i) köhnə ildən qalmadı və bu sıraya Dağlıq

Qarabağ münasibəti də daxildir. Sənəd müəlliflərinə görə, gələn il Azərbaycanla Ermənistan arasında geniş miqyaslı hərbi toqquşma kifayət qədər realdır.

Bu toqquşma olmaya da bilər əgər Rusiya və Türkiyə Suriya məsələsindəki kimi, Dağlıq Qarabağla bağlı da ortaq razılığa gəlsələr. Hə halda, ortada yaxşı bir prezident var. Hələbdən Qarabağda yol görünür...

□ Analitik xidmət

ABŞ-dan sərhəd açıqlaması: "Bu münasibətin..."

ATƏT-in Minsk qrupunun ABŞ-dan olan həmsədr Ceyms Uorlik Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş vermiş insidentlə əlaqədar üzüldüyünü bildirib və həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına başsağlığı verib.

Bu barədə "Ermənistan xəbərləri" məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, bu hadisə regionda uzunmüddətli sülhün yaradılmasına səbəb olacaq münasibətin danışıqlar yolu ilə nizamlanması prosesinin irəliləməsinin

əhəmiyyətini göstərir.

"Əvvəl də qeyd etdiyimiz kimi, bu münasibətin hərbi yolla həlli yoxdur", - deyə C. Uorlik əlavə edib.

Xatırladaq ki, dekabrın 29-da səhər saatlarında Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin kəşfiyyat qrupu Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədini pozmağa cəhd göstərərək bölmələrimizin pusqusuna düşüb.

Döyüş toqquşması zamanı düşmənin canlı qüvvə sandıran xeyli itki verərək geri çəkilməyə məcbur edilib.

Hadisə nəticəsində Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçusu əsgər Qurbanov Çingiz Salman oğlu itkin düşüb. Onun tapılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

Azərbaycanda səfərdə olan Rusiya Federasiyasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman) Tatyana Moskalkova Bakıda Xocalı qurbanlarının Xatirə abidəsini ziyarət edib. T.Moskalkova abidə önünə gül çələngi qoyub. Onu Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanova müşayiət edib.

Yeri gəlmişkən, qarşıdan Xocalı soyqırımının törədilməsinin 25-ci ildönümü gəlir. Bu illər ərzində dünyanın bir neçə ölkəsi Xocalı soyqırımını rəsmən tanıdığına bəyan edib. Onlar arasında Meksika, Pakistan, Kolumbiya, Çexiya, Bosniya və Herseqovina, Peru, Honduras, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, o cümlədən ABŞ-ın 20-yədək ştatını qeyd edə biləcək ki, erməni vandalizmini lənətləyən sənəd qəbul ediblər.

Lakin Azərbaycanla Rusiya arasında normal münasibətlərin olduğu dəfələrlə vurğulansa da, hələlik Moskva Xocalı soyqırımını tanımayan dövlətlər sırasındadır. Ekspertlər hesab edirlər ki, Moskva Bakını özünün strateji müttəfiqlərindən hesab edirsə, deməli, ən azı faciəvi hadisələrə münasibəti baxımından Azərbaycana dəstəyini ifadə etməlidir. Bir məqamı da qeyd edək ki, ötən il Rusiyada "erməni soyqırımı"nı inkar edənlərin cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasını nəzərdə tutan qanun layihəsi müzakirə edilərsə də, qəbul edilmədi.

Bəs hazırda Rusiya ombudsmanının bu cür addım atması nəyə işarədir? **Politoloq Mübariz Əhmədov** "Yeni

Müsavat"a bildirib ki, Rusiya ombudsmanının bu cür addımı bizim üçün müsbət haldır: "Son dövrlərdə Rusiya ombudsmanı ilk dəfədir ki, Azərbaycana səfərə gəlir. Bundan bir neçə il öncə uşaq ombudsmanı gəlmişdi ki, o da yalnız prezidentlə görüşüb geri qayıtdı. Tatyana Moskalkova yeni təyin olunub və istəyir ki, fəaliyyəti ilə bir ad qoysun və əvvəlki ombudsmanlardan fərqli addım atsın. Bundan öncəki ombudsmanın MDB məkanı, Ermənistan-Azərbaycan məsələsi ilə bağlı mövqeyi formalaşmışdı. Ona görə də bəzi proseslərə də özünün əvvəlcədən düşündüyü hazır cavabları var idi. Tatyana Moskalkova isə yenidir, aktivdir və düşünürəm o çalışacaq ki, öz sahəsində də MDB dövlətləri ilə Rusiyanın arasındakı əlaqənin inkişaf səviyyəsini qaldırsın. Onun aktivliyi bu istiqamətdədir və bizim nümayəndələr də çalışırlar ki, öz problemlərimizin həllini öne çəksinlər. Bu baxımdan mümkündür ki, ən azı Rusiya Dövlət Dumasında plenar iclaslarında Xocalı soyqırımı ilə bağlı müəyyən çıxışlar olsun, fikirlər səsləndirilsin. Lakin düşünürəm ki, Rusiya Dövlət Du-

Rusiyalı ombudsmanın "Xocalı" ziyarəti - Moskva ritorikası dəyişir

Dövlət Duması soyqırımı tanıya bilermi?

Politoloq: "Unutmayaq ki, Xocalı qətlində Rusiyanın 366-cı motoatıcı alayı da iştirak edib"

ması Xocalı soyqırımını tanıyaçaq. O da nəzərə alınmalıdır ki, Xocalı qətlində Rusiyanın 366-cı motoatıcı alayı da iştirak edib. Bellidir ki, bu alayın soyqırımın törədilməsində iştirakı erməni hiyləsi idi. Həmin alay eyni zamanda hərbi əməliyyatı da keçirmişdi. Gəncədə, Xanlarda, Dağlıq Qaraba-

ğın ətrafından ermənilərin uzaqlaşdırılmasında elə həmin alay çox vacib rol oynamışdı. Bu baxımdan ermənilər çalışırdılar ki, Azərbaycanla Rusiya arasında ədavəti qızdırınsınlar. Ermənistanın müdafiə naziri olmuş Seyran Ohanlyy da 366-dı motoatıcı alayın aparıcı şəxslərindən idi. Bütün

yük dövlət olsa da orada bu cür məsələlər çox ciddi şəkildə mərkəzləşdirilib. Hansısa şəxsin özbaşına durub bəyanat verməsi mümkün deyil. Məsələn, qatı ermənipərəst olan rusiyalı deputat Konstantin Zatulın Ermənistanda olduğu zaman ona bildirdilər ki, Rusiya nə üçün Azərbaycana silah satır, əlaqələri inkişaf etdirir. Zatulın cavab verdi ki, 2008-ci ilin avqust ayında Osetiya müharibəsi zamanı siz Rusiyaya dəstək verdinizmi? Bununla da ermənilər səslərini kəsdilər. Yeni bütün bunlar onu göstərir ki, Rusiyada mərkəzləşdirmə sistemi olduqca güclüdür. Buna görə də düşünürəm ki, Tatyana Moskalkova da özbaşına addım atması mümkün deyil. Ən azından o, ziyarətdən öncə bu barədə Rusiya səfirliyi vasitəsi ilə Xarici İşlər Nazirliyinə xəbər göndərib. Onların neytral mövqeyin əldə edib ki, bu cür addımı atıb. Bu da qeyd etdiyimiz kimi bizim üçün müsbət haldır".

bir izahlar bir yana, fakt odur ki, Xocalı soyqırımından Rusiyanın alayı iştirak edib. Ən azı, Rusiya Dövlət Duması hökumət bu alayın Xocalı soyqırımındakı iştirakı ilə bağlı əvvəlcədən müəyyən bir qərar qəbul etməlidir ki, daha sonra Xocalı faciəsinə soyqırım kimi yanaşsın. Hazırda Rusiya üçün "Xocalı soyqırımı" termini yoxdur. Ən yaxşı halda "Xocalı faciəsi" termini işlədə bilirlər. Bu baxımdan fevral ayında Rusiya Dövlət Dumasında Xocalı soyqırımı ilə bağlı məruzə olsa, "Xocalı soyqırımı" ifadəsi belə işlənsə, bu, elə indiki dövrdə uğurdur və deməli bizim ombudsmanın çəkdiyi əziyyət hədəf getməyib".

Politoloq bildirib ki, ombudsman bu cür addım atmadan öncə mütləq ki, Moskvani məlumatlandırıb: "Rusiya bö-

□ ƏLİ RAİS

Azərbaycanı regionda təkləyən faktor - Qoşulmayanlar Hərəkatı...

Dünyada və Azərbaycanın yerləşdiyi regionda gərginlik artmaqdadır. Azərbaycan İran və Rusiya kimi aqressiv siyasət yürüdən ölkələrin əhatəsində olsa da, Qoşulmayanlar Hərəkatına üzvdür. Ermənistan arxasını Rusiyaya söykəyib, Gürcüstan NATO üzvlüyünə doğru gedir. Azərbaycan isə 2011-ci ilin mayından Qoşulmayanlar Hərəkatının üzvüdür. Bu isə Azərbaycanın xarici aqressorlarla mübarizədə təklənməsi mənzərəsinin yaradır.

Bununla belə, qoşulduğu son 5 ildə nəticəsizliyi görən ölkəmizin gələcəkdə bu istiqamətdə qərarını dəyişdirə biləcəyi, yəni hərəkatı tərk edəcəyi barədə ehtimallar var.

Politoloq Qabil Hüseynli də hesab edir ki, Azərbaycan bu hərəkata Rusiyanın təzyiq və təhdidi ilə qoşulub: "Rusiya həmin dövrdə Azərbaycanın qərbəyönü siyasətini aktiv şəkildə yürütdüyünü görərək, onu Avrasiya və Gömrük İttifaqına qoşmaq üçün sürətli cəhdlər edirdi. Belə bir vaxtda ölkəmiz siyasi manevr edərək, Qoşulmayanlar Hərəkatına

Qabil Hüseynli: "Azərbaycan günlərin birində qəti seçimini edəcək"

qoşuldu. Bu nisbətən Rusiyanın təzyiqini zəiflətdi. Həmin dövrdə yüngül formada olsa da, NATO-nun təzyiqi var idi. Çalışdırlar ki, Azərbaycan Avropa Birliyi və NATO-ya assosiativ üzvlüyə qoşulsun. Dövlətimiz demək olar ki, buna razılıq da vermişdi. Amma Qoşulmayanlar Hərəkatına qoşulduqdan sonra assosiativ üzvlüyə yox, ikitərəfli əlaqələrə üstünlük verəcəyini bəyan etdi. Eyni şeylər Rusiyaya da söyləndi. Bununla da, Avrasiya İttifaqına qoşulmaq kimi bir təzyiqli müəyyən qədər önlənmiş oldu. Azərbaycan Avrasiya İttifaqına qoşulmamaq üçün əlbəttə, Rusiyaya rədd cavabı vermirdi. İstəyirdik ki, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiqamətində ölkəmizə yardım edilsin, bu münasibətə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunsun. Ondan sonra Azərbaycanın Rusiyanın təklif etdiyi birliklərə qoşulmağa razı olacağına

anonsları da verilirdi. Amma təəssüflər olsun ki, Rusiya bu məsələdə obyektiv mövqə tutmadı. Azərbaycana bəzi vədlər verilsə də, bu yerinə yetirilmədi. Əksinə təcavüzkar Ermənistanla qarşı dəstək daha da gücləndirildi. Hərbi və siyasi sahədə hər cür dəstək verildi".

Politoloq son vaxtlar Rusiyanın ölkəmizə qarşı təzyiqlərinin artdığını da qeyd etdi: "Gah Suriyaya yardım, gah da

postsovet ölkələri ilə iqtisadi əlaqələri dərinləşdirmək kimi müxtəlif yollarla Kreml Azərbaycanı Avrasiya İttifaqında cəlb etməyə çalışır. Amma hər halda ölkəmiz bunları həyata keçirmək iqtidarında deyil. Neytral ölkə statusunda malik olduğunu əsas götürərək, Rusiyanın bu təzyiqlərindən yayına bilər. Rusiyanın son zamanlar Ermənistanla açıq dəstək verməsi də Azərbaycan tərəfinin əlində ciddi arqumentdir.

Bütün bunlara baxmayaraq, Rusiya hələ də Azərbaycandan əl çəkmək fikrində deyil. Bir-birinin ardınca SSRİ-ni bərpa etmək, yaxud vaxtı ilə sovet imperiyasına daxil olan ölkələrlə geniş siyasi ittifaq yaratmaq adı altında müxtəlif şəxslərin dilindən ideyalar səsləndirilir. Bu ideyalar mətbuatda da geniş hallandırılır. Bütün bunlara baxmayaraq, onu da qeyd etmək lazımdır ki, Qoşulmayanlar Hərəkatı hələ də Azərbaycan üçün özünü qoruma taktikasıdır. Situasiyadan asılı olaraq, Azərbaycan bu məsələyə istənilən vaxt baxa bilər".

Q.Hüseynli Azərbaycanın Qoşulmayanlar Hərəkatını tərk edəcəyi ilə bağlı deyilənlərə də toxundu: "Bu Azərbaycanın son seçimi deyil. Ölkəmizin ən ciddi seçimi hələ qarşıdadır. Azərbaycan bütün siyasi manevrini Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində qurur. Bu məsələdə də hələ aydınlıq prosesini getmir. Bu səbəbdən Azərbaycan Avropa Birliyi ilə

əlaqələrini genişləndirir, viza-sız gediş-gəliş məsələsinin müzakirəsinə hazırlaşır. Amma gec-tez Azərbaycan seçimi etmək məcburiyyətində qalacaq. Hələ ki, Amerikada, eləcə də, ABŞ və Avropa Birliyi arasındakı münasibətlər bəlli deyil. NATO-da bəzi məsələlərə bağlı tərəddüdlər yaşanır. Türkiyə-Rusiya münasibətlərində ciddi yaxınlaşma prosesləri gedir. Bütün bunları nəzərə alaraq, Azərbaycan da yəqin ki, günlərin birində qəti seçimini edəcək. Ölkəmiz hələ NATO-ya üzv olmaq fikrini qətiləşdirməyib. Heç Qoşulmayanlar Hərəkatına da üzv olduğu vaxtlar fikirlərini qətiləşdirməmişdi. Azərbaycan NATO-ya üzv olsa, yaxud üzv olmaq fikrini bəyan etsə, Gürcüstanın vəziyyətinə düşə bilər. Ona görə ölkəmiz hələ bu riski edə bilməz. Çünki ortada Rusiya faktoru var. Bu faktoru nəzərə almadan Azərbaycan ciddi seçim edə bilməz, ən azından yaxın müddətə".

□ Cavansir ABBASLI

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) nəzarətində olan parkinqlər özəlləşdirilməyə çıxarılıb. Bunlardan biri "Azadlıq" meydanındaki, digəri isə Füzuli küçəsindəki (Qış bağının altındakı) yeraltı avtomobil dayanacaqlarıdır.

Hər iki kifayət qədər gəlirli parkinq 2014-cü ildən məhz BŞİH-in nəzdində fəaliyyət göstərirdi. Bakının iki böyük yeraltı dayanacağı özəlləşdirilməyə çıxarılmasını media paytaxt merinin gəlirli biznesinin əlindən alınması kimi izah edir.

Məlumdur ki, Bakı şəhəri üzrə parkinqlər və duracaq yerlərinin təşkili üçün parkomatlara nəzarət BŞİH-dən alınaraq Bakı Nəqliyyat Agentliyinə həvalə olunur. Paytaxtda avtobus marşrutlarını müəyyən etmək, duracaqlar yaratmaq, taksilə fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər də BŞİH səlahiyyətlərindən çıxarılıb. Paytaxtın nəqliyyat sahəsindən uzaqlaşdırılan mer indi daha bir əhəmiyyətli qazanc yerini də itirir.

Hacıbala Abutalıbov "Azadlıq" meydanındaki dövlət vəsaiti hesabına inşa edilmiş nəhəng yeraltı avtomobil dayanacağına oğlu İsrail Abutalıbovun şirkətinə icarəyə verdiyi barədə iddialar yeni deyil. Bildirildiyi ki, "Azadlıq" meydanının altında inşa edilən 2 min yerlik avtomobil dayanacağı işə düşən kimi merin oğlunun şirkətinin adına rəsmiləşdirilib. Dayanacağın Abutalıbovun oğluna verilməsi merin "Qış parkı" layihəsini uğurla başa çatdırmasının əvəzində "mükafat" kimi qiymətləndirildi. Nəqliyyat Nazirliyi hələ o zaman sözügedən dayanacaqların icarəyə götürüldüyünü təsdiqləmə də, şirkətin adını açıqlamayıb. Bu dayanacaqda qiymətlər isə 3-6 manat arasında olub.

Yeri gəlmişkən, təkə bu il Abutalıbov paytaxtda tikinti ilə

Abutalıbovun Bakıdakı milyonluq "mükafat"ı əlindən alındı - nə baş verir?

Merin oğlunun şirkətinə verdiyi "Azadlıq" meydanındaki nəhəng yeraltı avtomobil dayanacağı özəlləşdirilir; 2016 paytaxt rəhbəri üçün niyə çətin il oldu...

bağlı məsələlərin həllindən də əhəmiyyətli dərəcədə uzaqlaşdırıldı. Belə ki, prezidentin tikinti ilə bağlı sənədləşmənin sadələşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı bir neçə sərəncamlarla Abutalı-

bovun səlahiyyətləri əhəmiyyətli dərəcədə azaldıldı. Bakı meri indi tikintidə də əvvəlki hökumətin qalmayıb.

Media yazır ki, BŞİH Təsərrüfatı Departamentində bezi

qurumlar da ləğv edilir. Bakı Şəhər Yollarının İstismarı İdarəsinin də səlahiyyətlərinin əlindən alınması planlaşdırılır.

Milli Məclis "Abutalıbovun biznesi" adlandırılan uşaq bağçalarının özəlləşdirilməsi məsələsini də ilin sonunda gündəmə gəlmişdi. Milli Məclisin Elm və Təhsil komitəsinin iclasında bağçaların özəlləşdirilməsinə nəzərdə tutulan "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Qanun layihəsini də hazırlanmışdı. 2011-ci ildən BŞİH-in səlahiyyətlərinə

verilən bağçaların özəlləşdirilməsi Abutalıbovun daha bir gəlirli sahəyə nəzarəti itirməsi demək olacaqdı.

Amma nədənsə, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin özəlləşdirilməsi barədə təklif layihədən son anda çıxarıldı. Bildirildi ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin özəlləşdirilməsi ilə bağlı müddəa "ictimai narazılıq, o cümlədən deputatların etirazı səbəbindən" layihə ikinci oxunuşda hazırlanarkən ləğv edilib. Abutalıbovun hansı "sehrli çubuğu" ilə buna nail olduğu sirr kimi qaldı. Amma o siri deyil ki, ictimaiyyət bağçaların özəlləşdirilməsindən deyil, buradakı rüşvət və korrupsiyadan narazıdır.

□ "YM"

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun sınaqdan keçirilməsinə başlanıb

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu bağlantısının Gürcüstan hissəsində işlər tamamlanmaq üzrədir. Bu məqsədlə artıq bezi sınaqların keçirilməsinə başlanıb.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəindən verilən məlumata görə, bağlantının Gürcüstan hissəsindən Türkiyə sərhədinə kimi dizel ilə işləyən lokomotivlərin bir neçə dəfə sınağı keçirilib. Bunun yol boyunca lokomotivlərin maneəsiz hərəkət edə bilirlər.

Bu günlərdə Axalkalaki stansiyasındakı təkər cütələrinin dəyişmə məntəqəsində yüklü vagonun təkər arabacıqları dəyişdirilərək (1520 mm standartlı izdən 1435 mm standartlı izə keçirilərək) Türkiyə sərhədi istiqamətinə göndərilməsi sınağı uğurla keçirilib.

Eyni zamanda, stansiyadakı konteyner meydançasında 40 tonluq kranla iritonnajlı konteynerin vaqondan-vaqona götürülmə-qoyulması sınağı da uğurlu alınıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yolu bağlantısı layihəsinə qoşulmaqla gələcəyə hesablanmış daha bir addım atdı. Gətirə biləcəyi bütün iqtisadi dayaqlarla yanaşı, Bakı-Tbilisi-Qars tranzit daşımalarının mərkəzinə çevrilən Azərbaycanın regionda söz sahibi olmasını təsdiqləyən bir faktor kimi çox önəmlidir.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu bağlantısı layihəsinin reallaşması məsələsi Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə hökumətləri və dəmir yolları rəhbərlərinin diqqət mərkəzindədir. Bu, hər üç ölkənin, eyni zamanda, həmin nəqliyyat dəhlizinin xidmətlərindən istifadə etmək marağında olan başqa ölkələrin də sıx nəqliyyat əlaqələri qurmasına böyük imkanlar açacaq.

Xatırladaq ki, 21 noyabr 2007-ci ildə Gürcüstanın Tetri-Skaro rayonunda - Marabda stansiyasında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu bağlantısının Gürcüstan hissəsinin, 24 iyul 2008-ci ildə isə Türkiyənin Qars şəhərində Bakı-Tbilisi-Qars bağlantısının Türkiyə hissəsinin tikintisinə start verilib.

Gürcüstandan Azərbaycana gətirilən avtomobillərə görə gömrük depoziti ləğv olunacaq

"Gürcüstandan Azərbaycana gələn avtomobillərə görə tələb olunan gömrük depozitlərinin aradan qaldırılması istiqamətində müzakirələr aparılır". Bu barədə Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydın Əliyev bildirib.

DGK sədrinin sözlərinə görə, bu məsələ ölkə başçısı İlham Əliyevin Gürcüstana səfəri çərçivəsində bu ölkədə yaşayan azərbaycanlılar tərəfindən qaldırılıb.

"Bu, məcburi atılan bir addım idi. Bu sahədə artıq Sərhəd Qoşunlarının komandanlığı ilə razılıqlar əldə olunub. Ümid edirik ki, 15-20 gündən gec olmayaraq depozit məsələsinin aradan qaldırılması istiqamətində razılıq əldə olunacaq", - deyərək A.Əliyev bildirib.

Qeyd edək ki, Gürcüstandan Azərbaycana müvəqqəti gətirilən nəqliyyat vasitələrinə görə gömrük ödənişlərinin həcminə ekvivalent məbləğdə pul vəsaiti depozit hesabına qoyulmalıdır.

2017-ci il üçün partiyanın planları dedikdə birinci növbədə təşkilatlanmaq, rayon şöbələrimizin strukturların fəaliyyətinin daha da çevik hala gətirmək kimi addımlar nəzərdə tutulur: "Bölgələrdəki yerli təşkilatlarla əlaqələri daha da artırmaq. Digər müxalifət partiyaları birgə ölkə ictimai-siyasi həyatında da fəaliyyət istiqamətlərini mərkəzləşdirilməsi gözlənilən addımlardan ibarətdir. Siyasi proseslərə uyğun digər məsələlərdə də zamanında aktiv mövqə sərgiləyəcəyik".

AMİP katibi Elşən Mustafayev isə bildirdi ki, 2017-ci ilin ilk 6 ayı üçün iş planı müzakirəyə çıxarılaraq təsdiq edilib: "Amma ölkədə qeyri-sabit iqtisadi vəziyyətin gələn ildən daha kəskinləşmə ehtimalının yüksək olmasını nəzərə alsaq partiyanın şəraitə uyğun adekvat addımları olacaq. İndidən bu

□ E.SEYİDAĞA

Müxalif partiyalar "hazırlaşırıq" deyirlər

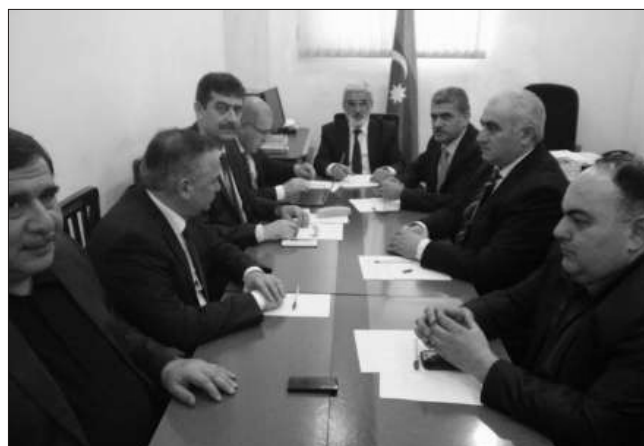
Əksəriyyət 2017-ci ildə siyasi proseslərin sürətlənəcəyini gözləyir

Azərbaycanın müxalif siyasi partiyaları da çətinliklə də olsa 2016-cı ildə yola verdilər. Ciddi siyasi uğurlardan söz açmaq bu il də mümkün deyil. 2017-ci ilə müxalif təşkilatların hansı planlarının olub-olmadığını araşdırmaq üçün bir neçə partiyanın rəhbərliyi ilə danışıq.

VİP sədri Əli Əliyev bildirdi ki, VİP gələn il cari fəaliyyəti ilə məşğul olacaq: "Gündəliyə görə payızda qurultay keçirmək kimi vacib təqvim işimiz var. Gənclərlə işi yeni keyfiyyət müstəvisinə qaldırmaq niyyətindəyik. Partiyamızın maliyyə qaynaqlarının gücləndirmək istəyirik. Təşkilatlanma işini də yenidən gücləndirmək istəyirik mövcuddur. Fikrimizcə, cəmiyyət siyasətə fərqli bucaqdan baxacaq. Toplumun siyasi fəaliyyətinin yüksələcəyi qənaətindəyik. Mövcud böhrana iqtidarın qeyri-adekvat yanaşması fonunda müxalifətin güc almaq potensialı yüksələcək. Bu axından düzgün yararlanacaq təşkilatlar, başlanmış yeni siyasi mərhələnin önünə çıxacaqlar. Orada bərqərar olmaq planımızı gücləndiririk. İnşallah yaşayacaq,

gözləyirik. Bütün bu planlar niyyətdir. Allahın izni ilə işlərimizi addım-addım irəli aparmaq əzmindəyik".

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı bildirdi ki, növbəti il üçün bezi plan və hədəfləri var: "Bununla bağlı artıq partiyanın İdarə Heyətində gələn il üçün iş planı da təsdiqlənib. Bu iş planına görə gələn il əsas işimiz partiya strukturlarının yaradılması, mövcud strukturların möhkəmlənməsi, AĞ Partiyasının rayon və şəhər qollarının yaradılması, Gənclər və Qadınlar qollarının möhkəmləndirilməsidir. Həmçinin partiyanın ölkə daxili siyasi əlaqələrinin və digər partiya, təşkilat və QHT-lərlə əlaqələrinin qurulması, inkişaf etdirilməsini də planlaşdırmışıq. Buraya Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr və

beynəlxalq əlaqələrin qurulması da daxildir. Gələn ilki planlarımızda Türkiyə Cümhuriyyəti və oradakı siyasi qüvvələrlə təmasların qurulması və hətta mümkün olarsa müttəfiqliklərin imzalanması əsas prioritetlərimizdəndir. Təbii ki, bu planlar sırasında Azərbaycan siyasi səhnəsində baş verəcək müxtəlif siyasi hadisələrin analiz olunaraq adekvat rə-

aksiyaların verilməsi üçün hazırlıqlar da daxildir. Siyasi vəziyyətin sənayələrində dəyişdiyi müasir dövərdə gələcək prosesləri analiz edərək bunlara uyğun planlar qurmaq çox çətinidir. Ancaq biz yenə də mümkün olduğu qədər bu hadisələrə partiyanın hazır olmasına sənə göstəririk".

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu qeyd etdi ki,

Ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) sabiq baş idarə və idarə rəisləri olan generalların daha bir qisminin məhkəməsi başlayır. İş üzrə ittiham aktı dekabrın 21-də aidyyəti üzrə baxılması üçün Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib. İş Yasamal Rayon Məhkəməsinin hakimi Həbib Həsənovun icraatına verilib.

Məhkəmə qarşısına çıxarılanlar general Sübahir Qurbanov, general Teymur Quliyev, general Natavan Mirvətova, qurumun digər vəzifəli şəxsləri Fizuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Əliyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev, Eşqin Əliyev, Elşad Əzizovdur.

50-dək sahibkarın telefonu qanunsuz olaraq dinlənilib!

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatlara görə, məhkəmə qarşısına çıxarılan generallar və digərləri 50-yə yaxın sahibkarın telefon danışqları qanunsuz dinlənilib. Ayrı-ayrı vətəndaşlar və sahibkarlardan daxil olmuş çoxsaylı müraciətlər üzrə aparılmış kompleks istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində ləğv olunmuş MTN-in sabiq baş idarə və idarə rəisləri Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev, Natavan Mirvətova, eləcə də həmin quru-

mun digər vəzifəli şəxsləri Fizuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Əliyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev, Eşqin Əliyev, Elşad Əzizovun 2004-2015-ci illər ərzində mütəşəkkil dəstə tərkibində xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hakimiyyətdən və öz qulluq mövqelərindən sui-istifadə edərək, hakimiyyət həddini və qulluq səlahiyyətlərini aşmaqla qanunvericiliklə müəyyən edilmiş əsaslar olmadan gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən istifadə edib sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan ayrı-ayrı şəxslərin telefon danışqlarına gizli qulaqasma, texniki vasitələrdən, rabitə kanallarından informasiyanın çıxarılması və başqa xidməti sahələr üzrə qanunsuz əməliyyat-axtarış tədbirlərini həyata keçirməklə əldə edilmiş

Generallar Eldar Mahmudovu ələ

verir. "MTN işi" yeni sürprizlər vəd edir

Eldar Mahmudovun biri qadın olmaqla daha 3 generalı məhkəmə qarşısına çıxarılır- ilginclik təfərrüat

şəxsi, ailə, kommersiya və peşə sirri təşkil edən məlumatlardan istifadə edib çoxsaylı sahibkarların külli miqdarda əmlaklarını əldə etmək məqsədilə xidməti odlu silah tətbiqi, binalara qanunsuz girməklə müşayiət olunan hücumla məruz qalmış şəxslərin həyat və sağlamlıqları üçün təhlükəli zorakılıqla və belə zorakılıq tətbiq ediləcəyi hədəsi ilə bağlı basqınlar təşkil

edib nazirliyin inzibati binasına gətirilib ailə üzvləri, yaxın qohumları ilə əlaqə saxlamaqlarına imkan verməyərək hərəkət sərbəstliklərinin məhdudlaşdırıb xidməti otaqlarda saxladığı qanunsuz azadlıqdan məhrum etmələrini şübhələr müəyyən edilib. Generallar işgəncədə, adamları borca salmaqda da suçlanırlar Bundan başqa, həmin

şəxslərin psixi və fiziki zorakılıqlara məruz qalmaqda xəsarətlər almaları, sərbəst buraxılmaları müqabilində tələb olunan vəsaitin əldə olunması üçün ayrı-ayrı şəxslərə və kommersiya banklarına qarşı külli miqdarda borc və kredit öhdəliklərinin yaranması kimi ağır nəticələrə səbəb olan, özlərinin və yaxın qohumlarının şəxsiyyəti üzərində zor göstərmə, tutma, həbsə alma və bəzlərində rüsvayedicə məlumatlar yayma hədəsi ilə fiziki və psixi təsirlər göstəriblər. Bu yolla 162 zərər çəkmiş şəxsin ümumilikdə 18 milyon 437 min manat, 6 milyon 449 min manat məbləğində külli miqdarda pul vəsaitlərini, 5 milyon 693 min manat dəyərində zərərlik məmulatları və daşınmaz əmlaklarını quldurluq və hədə-qorxu ilə tələb etməklə ələ keçirmələrinə, 5 milyon 295 min manat məbləğində nağd pul vəsaitlərini rüşvət kimi almalarına, həmçinin dövlət büdcəsindən xidməti vəzifələrinin

icrası üçün ayrılmış 1 milyon manat məbləğində pul vəsaitlərini vəzifə saxtakarlığı ilə mənimləmələrinə dair şübhələr müəyyən edilib.

Generalların 50 milyon manatlıq mal-mülkünü həbs qoyulub!

Zərər çəkmiş şəxslərə vurulmuş ziyanın ödənilməsinin təmin olunması üçün məhkəmə qərarları əsasında təqsirləndirilən şəxslər Sübahir Qurbanov, Fizuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Əliyev, Teymur Quliyev, Natavan Mirvətova və qeyrilərinə məxsus ümumilikdə 21 milyon 528 min manat dəyərində əmlak və pul vəsaitlərinin, o cümlədən 20 milyon 971 min manat dəyərində daşınmaz əmlak, 272 min manat dəyərində nəqliyyat vasitələri, 42 min manat dəyərində zərərlik və digər qiymətli məmulatlar, 88 min manat, 88 min ABŞ dolları və 5 min avro nağd pul vəsaitləri üzərinə həbslər qoyulub.

Yayılan məlumatlara görə, məhkəmə prosesi başlayan şəxslər bütün məsuliyyəti E.Mahmudovun üzərinə qoyublar.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İlin antiqəhrəmanı - general Akif Çovdarov

Onun əməlləri haqda il ərzində mətbuatda yazılanlar böyük bir kitabın materiallarından qat-qat artıq olar...

Eldar Mahmudov vəzifədən uzaqlaşdırıldıqdan az sonra onun 10 il ərzində rəhbərlik etdiyi Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) də ləğv olundu. MTN-dəki məlum "təmizləmə"lərdən sonra Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin rəisi, general-mayor Akif Çovdarov da həbs edildi.

Hazırda Sabunçu Rayon Məhkəməsinə hərbi məhkəmənin hakiminin sədrliyi ilə A.Çovdarov və işçilərinin məhkəməsi keçirilir. Məhkəmədə araşdırılanlardan da bir daha aydın olur ki, çiyinlərinə xüsusi xidmət orqanının generalı rütbesini daşıyan Akif Çovdarov sahibkarların "qorxulu yuxusu" olub. Onları MTN-ə çağıraraq döyüb işgəncə veriblər. Bütün bunlar əsasən sahibkarların pullarını və mal-mülklərini əllərindən alıb özünü küləşdirməyə xidmət edib. Çovdarova qarşı irəli sürülən rəsmi ittihamları, o cümlədən ölkə mətbuatının bütünlüklə onun üzərində dayandığını nəzərə alsaq, MTN-də baş verən bütün cinayətlərinin onun üzərində fokuslaşdırıldığını görmək olar. Onun məhkəməsi ilə bağlı ən ilginclik məsələ Bakı Metropoliteninin

keçmiş rəisi Tağı Əhmədovdan 3 milyon alması ilə bağlı oldu. Bu məsələ mediada günlərlə müzakirə olundu. Son məhkəmə prosesində təqsirləndirilən general da bu barədə danışdı: "Burada həmmi deyir, Tağı Əhmədov. Bilirsiniz, kimdir bu Tağı Əhmədov? Ay kişi, tanıyanlar bilir, Tağı Əhmədov adama 3 manat da verməzdi. 7 il kuratoru olmuşam bu adamın, bir dəfə sahibkarların pullarını və mal-mülklərini əllərindən alıb özünü küləşdirməyə xidmət edib. Çovdarova qarşı irəli sürülən rəsmi ittihamları, o cümlədən ölkə mətbuatının bütünlüklə onun üzərində dayandığını nəzərə alsaq, MTN-də baş verən bütün cinayətlərinin onun üzərində fokuslaşdırıldığını görmək olar. Onun məhkəməsi ilə bağlı ən ilginclik məsələ Bakı Metropoliteninin

Qurban Məmmədovun vaxtilə Akif Çovdarovla "kəsi-

şən yollar" da mediada maraqla qarşılanıb. Belə ki, vəkili müdafiə etdiyi Vaqif Bağirovu MTN-ə, Akif Çovdarovun hüzuruna çağırıblar. Vəkil israr edib ki, müvəkkilini onun iştirakı olmadan dindirməyəcəklər. Uzun çək-çevirdən sonra razılıq əldə olunub və Q.Məmmədov müvəkkili ilə birgə generalın qəbuluna düşə bilib.

Həmin görüş haqda

Q.Məmmədovun geniş açıqlamalarından bir epizodu diqqətə çatdırmaqda sahibkarların A.Çovdarovun qəbulunda hansı işgəncələrdən keçdiyini diqqətə çatdırırıq.

Sitat:

"Onu əvvəllər yaxından görməmişdim və tanıyırdım. Haqqında bildiyim tək o idi ki, jurnalist Aqil Xəlilə qarşı şəxsen qanunsuzluq edərək ona xəsarət yetirib və özünün amansız davranışları ilə məşhurdur.

O, "T" şəkilli stolun başında, mən ondan solda, Vaqif bəy də sağda oturdu. Mənə elə gəldi ki, o mənə tanıdır və görmür.

A.Çovdarov küçə söyüşləri ilə, biədəb ifadələrlə Vaqif Bağirovu təhqir etməyə, başına oyun açacağı ilə hədələməyə başladı. V. Bağirovu tər basmışdı. Cavab verməyə cəsarət etmirdi və sanki komaya düşmüşdü. Çovdarovun isə söyüş və təhqirləri, hədələri havada uçurdu. Onun səsi olduqca vahiməli idi. Mən yalnız o anda başa düşə bildim ki, yazıq sərəvi vətəndaşlar bu adamın qəbulunda nələr çəkirlər...

Mən: "başla düşmədim, biz dövlət orqanına gəlmişik, yoxsa bazara? Bu nə hərəkətdir siz edirsiniz?" - deyərək, A.Çovdarova müraciət etdim. Mən tərəfdə, başım üstündə 3 nəfər də əməkdaş əlləri qarınlarında çarpaz şəkildə durmuşdular. A.Çovdarov mənə eşitməmiş kimi davam etdi. Sanki mən orada yoxam. Vaqifin isə çox ağır psixoloji sarsıntı keçirdiyi göz qabağında idi. Sanki o keyləşmişdi, heç nə eşitmirdi, heç nə duymurdu.

Mən yenə də etiraz etdim. Bu dəfə səsimi bir azca yüksəltdim və belə davam edəcəyimi təqdirde oranı tərk edəcəyimi, başqa orqanlara müraciət edəcəyimi bildirdim.

Vəkilin sayəsində onu müvəkkili ilə A.Çovdarovun qəbulundan izahatsız-filansız azad ediblər.

Q.Məmmədov A.Çovdarovun qəbulundan çıxandan sonra baş verənləri belə təsvir edir: "Biz çıxdıq. Hiss edirdim ki, Vaqif Bağirov özündə deyil, baş verənləri qətiyyətlə dərk eləmir və gördüklərinə, eşitdiklərinə inanmır. MTN - nin yüz metrliyində saxladığı maşınına çatanaqədək tez - tez geriye baxmasından aydın olurdu ki, o sərbəst buraxıldığına inanmır. Maşında isə onun mənə dediklərini tam olmasa da, qismən diqqətinizə çatdırmağı zəruri bilirdim: "Balalarına qurban olum, Qurban müəllim. Mən bütün ömrüm

boyu sizə minnətdaram. Sizə borcluyam. Bilirsiniz, siz olmasaydınız nə olacaqdı? Akif Çovdarov əvvəl mənim anamı, bacımı, var - yoxumu söyüb təhqir edəcəkdə, sonra da dəli inək balasını ayaqlayan kimi tapdalayıb ayağı altına salacaqdı, sonra başıma işeyib mənə mürdarlayacaqdı. Məni kişilikdən salandan sonra podvala salıb iki milyonumu da, var - yoxumu da satdırıb alıncaya qədər orada mənə zülm edəcəkdilər. Mən bundan sonrakı həyatımı sizə borcluyam." Mən nə qədər də: "əğstəfrullah, sən nə danışırısan, boş şeydir, nə borc - zad? Çovdarov gördü ki, sən cinayətin yoxdu, buraxdı. Bu ölkədə qanun var, qayda var." - desəm də, o sakitləşmək bilmirdi. Ofisə çatanadək dil qəfəse qoymadan danışdı. Onu dindirən ruhuna hopmuş qorxu və vahimə idi. Yalnız ofisdə başqalarının da dediklərindən başa düşdüm ki, həqiqətən də biz çox böyük bələdan xilas olmuşuq. Sən demə, yüzlərlə başqa iş adamının başına gətirilənlərdən məndən başqa çoxlarının xəbəri var imiş. Elə şeylər danışdılar ki, dəhşətə gəldim".

Akif Çovdarovun əməlləri haqda mətbuatda yazılanlar böyük bir kitabın materiallarından qat-qat artıq olar. Onun ictimai əhəmiyyətli əməllərini mənfəi planda olmasında ilin antiqəhrəmanı olması adına ən layiqli namizəd göstərməyə əsas verir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İl başlanandan iqtisadiyyatın inkişafının vacibliyi müxtəlif və ən yüksək səviyyələrdə müzakirə edilib, bununla bağlı fikirlər səsləndirilsə də, il sonunda heç bir nəticənin ortada olmadığı məlum olub. İqtisadiyyatın liberallaşması, inkişafa nail olunması üçün dövlət başçısı tərəfindən imzalanan fərman və sərəncamlar da vəziyyəti düzəltməyib. Çünki iqtisadiyyatın liberallaşması istiqamətində verilən fərman və sərəncamlar əksər hallarda məmurlar tərəfindən sabotaj edilir, yerinə yetirilmir. Ölkə yenə də monopoliyanın cəngindədir.

Ekspertlər bildirirlər ki, il ərzində bu istiqamətdə nəticələrin olmaması əsasən monopoliya ilə bağlıdır. Monopoliyanın aradan qaldırılması üçün demək olar ki, heç bir addım atılmır. Bildirilir ki, hansısa məmurlar müsbət yöndə atılan addımların qarşısını almaq üçün ciddi addımlar atır və maneələr yaradır. Bu səbəbdən də təkəllük ciddi və həllolunmaz problem kimi qalır və bu sahədə vəziyyət düzəlmir.

Milli Məclisin deputatı Vahid Əhmədov məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, 2016-cı ildə iqtisadiyyatın liberallaşması istiqamətində addımlar atılıb: "Müəyyən sahələrdə işlər görüldü, gömrük sahəsində müəyyən şəffaflıq oldu. Mən deməzdim yüz faiz, amma müəyyən qədər işlər yerinə yetirildi. Vergi sisteminə son vaxtlar qəbul etdiyimiz qərarlar müsbətdir. Müəyyən işlər görülür. Əlbəttə, ölkədə monopoliya var. Əvvəla, məmurlar müəyyən qərarların yerinə yetirilməsində müəyyən problem yaradırlar. Hər halda, monopoliya hələlik mövcuddur deyərək, liberallaşma prosesini sürətlə aparmaq mümkün deyil. Yol xəritəsi artıq imzalanıb, 2017-ci ildən artıq onun icrasına başlanacaq. Ondan sonra bu liberallaşma prosesləri daha da sürətlə getməlidir. Bizim onsuz da başqa çıxış yolumuz yoxdur. Şəffaflığı artır-

İqtisadiyyatın düşməni olan monopolistlər

Ekspertlər bildirirlər ki, uzun illər eyni mexanizmlə işləməyə öyrəşmiş şəxslərin birdən-birə yanaşmasının dəyişməsi mümkün deyil

maq lazımdır. Əhalidə, ictimaiyyətdə, ictimai təşkilatlarda şəffaflıq artırılmalıdır ki, prosedə fəal iştirak mümkün olsun".

Ekspert Natiq Cəfəri isə musavat.com-a deyib ki, monopoliya, inhisarçılıq Azərbaycanda xronikidir, uzun illərdir yaradılmış bir idarəetmə formasıdır: "Bu idarəetmə formasından birdən-birə məmurların

maraqlarını tapdayaraq imtina etmək çox çətinidir. Ona görə də fərmanlarla, sərəncamlarla bu işin yolu açılırsa da, arda da gəlməlidir.

İdarəetmənin özündə maraqların dəyişdirilməsi prosesi baş verməlidir. Məmurların iqtisadiyyata müdaxilə etmə səlahiyyətləri kifayət qədər ayrılmalıdır. Məmur biznesdən, iqtisadiyyatdan ayrılmalıdır. Bu, baş vermirsə, idarəetmədə dəyişikliklər olursa, təbii ki, tək bir fərmanla, sərəncamlarla iş həll olunmur. Fərmanlar bu səbəbdən effekt vermir. İnhisarçılığın əsas bəlası ondan ibarətdir ki, azad rəqabətli mühit olmadığına, iqtisadiyyatın bir çox sahələri inkişaf edə bilmir. Yeni oyunçular gəlmir, kreativ ideyaların orada həyata keçirilməsi mümkün olmur. İnhisarçılar, monopolistlər həmin sahənin inkişafını saxlayırlar, tormozlayırlar, bütün iqtisadi prosesləri öz əllərində cəmləmək-

lə çox asanlıqla tutduqları vəzifədən və mövqedən istifadə edərək asan yolla pul qazanırlar. Uzun illər yaradılmış bu model çox qısa zamanda tamamilə kökündən dəyişmək çətinidir. Amma bu insanların idarə olunmasından maraqların idarə olunmasına keçid təmin ediləcəksə, o zaman müəyyən dərəcədə inhisarçılığın qarşısını almaq üçün kifayət qədər kəsərli addımların atılması mümkündür. Burada həm kadr dəyişiklikləri olmalıdır, sistem və idarəetmə dəyişiklikləri olmalıdır. Bir neçə qanunvericilik səviyyəsində dəyişikliklər də olmalıdır. Sərəncamlar və hər hansı bir fərmanla deyil, qanunverici səviyyədə də iqtisadiyyata müdaxilələrin minimuma endirilməsinə çalışılmalıdır".

Ekspertin sözlərinə görə, Rəqabət Məcəlləsi on ilə yaxındır ki, qəbul edilmiş: "Məcəllə Milli Məclisdə il işib qalıb,

indiye qədər qəbul olunmayıb. Bunun da əsas səbəbi bu inhisarçıların bazara müdaxilələrini çox rahatlıqla həyata keçirməsi üçündür. Bu məcəllə qəbul olunsaydı, heç olmasa, qanunverici şəkildə inhisarçılığın fəaliyyətinə müəyyən məhdudiyyətlərin gətirilməsi mümkün olardı. Bu, baş vermirsə, qanunvericilik səviyyəsində də dəyişiklik olmasa, deməli, maraqlar qrupları iqtisadiyyatda, idarəetmədə, siyasətdə fəaliyyət göstərən maraqlar qrupları belə bir qaydaların həyata keçirilməsinə imkan vermirlər. Bunun qarşısı alınır. Bu da şəxsi maraqlardan irəli gəlir. Ona görə fərman və sərəncamlarla bərabər, həm də qanunvericilikdə dəyişiklik olmalıdır. Həm idarəetmənin fəlsəfəsi dəyişməlidir, həm də ciddi kadr islahatları olmalıdır. Kadr islahatları olmadan atılan addımların effekt verəcəyinə getdikcə inam da azalır. Çünki uzun illər eyni mexanizmlə, eyni sistemlə işləməyə öyrəşmiş şəxslərin birdən-birə yanaşmasının dəyişməsi mümkün deyil. Müxtəlif sahələrdə, müxtəlif istiqamətlərdə ciddi addımlar atılmasa, verilmiş fərman və sərəncamların işlək olması mümkün görünür".

□ Rəy RƏFİYEVA

Paşazadələrin həbsdəki şərikindən sensasion müraciət

Mügdət Həşimov günahsız həbsinə görə QMİ sədrini sət ittiham etdi

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Novruz Kərimovun sədrliyi ilə Allahşükür Paşazadə və yaxınlarının şəriki olmuş Mügdət Həşimov işi üzrə məhkəmə davam edir. M.Həşimov məhkəməsində başına gətirilənlərin ədalətli şəkildə araşdırılmasını istəyib.

O, ictimaiyyətə də müraciət etməklə ədalətin bərqərar edilməsi üçün ona köməklik edilməsini rica edib.

M.Həşimov müraciətində yazır:

"Allahşükür Paşazadənin ailə üzvləri ilə mənim aramda bağlanmış "Birgə fəaliyyət haqda" müqaviləni bir daha böyüdülmüş şəkildə diqqətə çatdırıram. Bəlkə bu müqaviləyə diqqət edən, mənim günahsız olduğumu anlayın tapılar. Bu gün qüvvədə olan bu müqavilə Paşazadələr tərəfindən kobud qanun pozuntusu ilə birtərəfli qaydada dayandırılıb. Məni qanunsuz olaraq azadlıqdan məhrum ediblər. 1 il 4 aydan çoxdur ki, 1 sayılı İstintaq Təcridxanasında saxlanılıram. Müsəlman aləminin müqəddəs bayramları da daxil olmaqla bütün bayramları təcridxana divarları arasında keçirirəm. Gecə-gündüz bay-

Allahşükür Paşazadə

ramlarda müsəlmanların xeyrxahlığı, qardaşlığı, qərəzsizliyi təbliğ olunur. Əsas təbliğatçı isə mənə qanunsuz həbsə yollayan Allahşükür Paşazadənin rəhbəri olduğu Qafqaz Müsəlmanları İdarəsidir. Bu idarənin rəhbəri bir ailə başçısını günahsız həbsdə saxlayır, ailəsinə qan uddurur, onun yaşına, cəmiyyətdəki mövqeyinə məhəl qoymur, haqsız yerə mal-mülk davası aparır, bir tərəfdən isə müsəlmanları qardaşlığa, dostluğa, xeyrxah əməllərə, barışa səsləyir. Xristian aləminin din xadimi Papa Fransisk isə aclıqdan əziyyət çəkən zəncinin ayaqlarını yuyur, sonra da

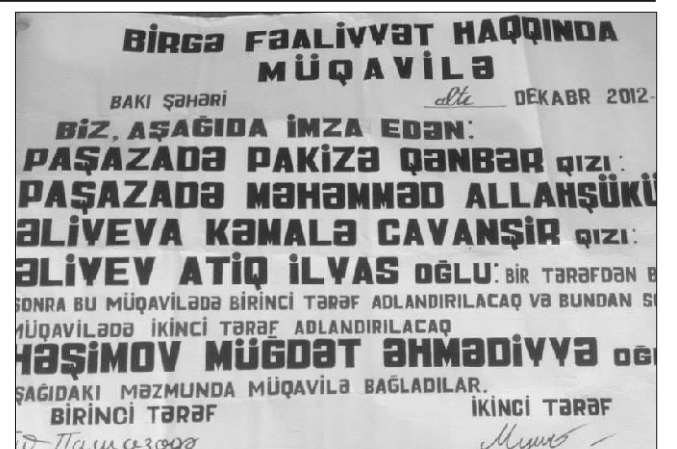
öpür. Dəfələrlə vəsatət verməyimizə baxmayaraq, mənimlə birgə fəaliyyətə imza atmış bu din rəhbərinin ailə üzvləri iki ildən artıq sürən istintaq prosesində bir dəfə də ifadə verməyiblər, bir dəfə də istintaqa, məhkəməyə qanısmaıblar.

Hazırda Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində bu sifarişlə işin arasdırılması yekunlaşır. Mənimlə heç bir müqaviləsi olmayan, haqsız yerə mal-mülk davası aparır, bir tərəfdən isə müsəlmanları qardaşlığa, dostluğa, xeyrxah əməllərə, barışa səsləyir. Xristian aləminin din xadimi Papa Fransisk isə aclıqdan əziyyət çəkən zəncinin ayaqlarını yuyur, sonra da

manat xərcləmişəm. Əllərinə heç bir sübut keçməyən Paşazadələr özlərinin zorla klinikadan çıxartdıqları, itirdikləri, 193 min 50 manatlıq tibbi avadanlığın çatışmazlığını əsas gətirərək mənə saxta ittiham verdiməyə nail oldular. Deputat Cavanşir Paşazadə sifariş verib, "Hacı Mazan"ı verib qabağa, o da savadsız adamdır, məhkəmədə ağzına gələni danışır. Gah deyir o obyektin mənə heç bir aidiyyəti yoxdur, oradan mənə düşən payı Paşazadələrə bağışlamışam, gah da deyir oranı mən bağlamışam. Heç kimə bəlli olmur ki, bu işdə bu adamın statusu nədir? Onun statusunu mən deyim: - Paşazadələrin qoçusudur.

Özünün sözüdür ki, əgər Paşazadələr mənə desə ki, get 4 nəfərin başını götür, mən gətirərəm. Bax budur "Hacı Mazan"ın Paşazadələrin qarşısındakı öhdəliyi. Bax budur Paşazadələrin "Hacı Mazan"ın əli ilə məhv etdiyi insan taleyi, ailə faciəsi. Bax budur, deputat Paşazadənin sifarişini yerinə yetirən bəzi orqan işçilərinin rəzilliyi, insan həyatına qəsd...

Paşazadələrin ailə üzvləri ilə mənim aramda bağlanmış

"Birgə fəaliyyət haqda" müqavilənin müddəti 2018-ci ildə başa çatacaq. Qanun-qayda həlləməyən deputat Cavanşir Paşazadə tərəfindən müqavilə 2 ildən çoxdur birtərəfli qaydada dayandırılıb, onun özbaşınalığı nəticəsində mən 15 aydan çoxdur qanunsuz olaraq azadlıqdan məhrum olunmuşam. 60

yaşlı bir ziyalı, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, kitab müəllifi ailə başçısı mən üzümü qibləsi pul olan Paşazadələrə üzümü tutub Məhəmməd peyğəmbərin bir kəlamını xatırladıram: "Necə yaşasanız o cur öləcəksiniz, necə ölsəniz elə də dirilecəksiniz".

□ E.HÜSEYNOV

3 sığorta şirkətinin lisenziyası ləğv edildi

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (Palata) Direktorlar Şurasının 29 dekabr 2016-cı il tarixli qərarına əsasən "Buta Sığorta", "Beynəlxalq Sığorta Şirkəti" və "Azərqarant Sığorta" ASC-lərə sığorta fəaliyyətinə verilmiş lisenziyaları sığortaçıların müraciətinə əsasən ləğv edilib.

Palatadan fins.az-a verilən məlumata görə, sözügedən sığorta şirkətlərinin səhmdarlarının ümumi yığıncağı tərəfindən həmin sığortaçıların könüllü qaydada ləğv edilməsinə dair qəbul edilmiş qərarla bağlı Palataya müraciət daxil olmuşdur.

Palata, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 107.1.1-ci maddəsinə və Palatanın Nizamnaməsinin 5.3.20-ci bəndinə əsasən "Buta Sığorta" ASC, "Beynəlxalq Sığorta Şirkəti" ASC və "Azərqarant Sığorta" ASC-ye sığorta fəaliyyətinə verilmiş lisenziyaları ləğv edib.

"Yeni Müsavat"ın 2016-cı ilə olan son maraqlı müsahibələrindən biri tanınmış aktyor, rejissor Elxan Qasimov oldu. 71 yaşlı sənətkar bu gün də hər kəs "Şofer Əhməd" kimi tanıyır, baxmayaraq ki, bu obrazdan sonra sənətkar neçə filmə çökülib, rejissor kimi Azərbaycan kinosuna maraqlı töhfələr verib. Həyatında yaşadığı faciələrə baxmayaraq Elxan Qasimov hər zaman öz pozitivliyini, "Şofer Əhməd" şüxluğunu qoruyub saxlayan sənətkardır.

Beləliklə, Yeni il ərəfəsində əməkdar artist Elxan Qasimovla olan müsahibəni təqdim edirik:

- Elxan bəy, 2016-cı il xatirinizdə necə qaldı? Yeni ildən hansı gözləntiləriniz var?

- 2016-cı il şəxsən mənim üçün uğurlu il olmayıb. İlin özü uğurlu deyildi. Bəzən biz rəqəmlərə istinad edirik, amma çoxlu çətinliklər oldu, xalqımızda da, ölkəmizdə də. Ümumiyyətlə, indi illərlə danışımaq olmur, gerek aylarla danışıq. Çünki 12 ayın hər birində elə sürətlə hadisələr gəlib-keçdi, inkişaf etdi ki, onlar adamı təəccübləndirir. Başqa vaxt olsaydı biz deyərdik ki, bir 10 illik lazımdır ki, bu hadisələr keçsin. Amma illərdir, yaşadığımız, ömürdən, tarixdən getdi... Kinodan desək kino da bir qədər çətin dövrünü yaşayır. Mən "Azərbaycanfilm" kinostudiyası və ya Azərbaycan kinosunu demirəm, biz ümumilikdə dünya kinosunun bir qoluyuq. Texnikanın sürətlə inkişaf etdiyi bir dövrdə yeni bir kino janrı əmələ gəlir. Qəribədir, kinolarda bir kino yaşantıları yaranır. O texnika ilə əlaqədar olaraq bəzi şeylər kompüter qrafiki ilə həll olunur, bəzələrinin kino plastikası, onun görünmə təsiri dəyişilən dövrüdür. Bu, 2016-cı il lap çox dəyişildi. Yeni, əvvəllər hər hansı bir hadisələrə, əsərlərə, materiala baxanda rejissorun öz baxımından, qanından, canından, ürəyindən süzülüb gələn hisslər kimi baxırıqsa, indi bunu texnika həll edir, ona başqa cür baxış var. Mən hələ deyə bilmərəm ki, hansılar yaxşıdır. Təbii ki, yaşayıb keçdiyimiz klassik kinolarımız keçən günlərimiz olub, onlara nostalji hisslərimiz var və biz onları yaxşı bilirik. Ona görə ki, onları bizdə qəribə hisslər oyadıb nə vaxtsa. Kinonun günahı yoxdur. Bir az öncə qeyd etdiyim ki, Azərbaycan kinosu da dünya kinosunun bir parçasıdır. Və bu da istər-istəməz həmin o yaşantılar, təsirlər özünü göstərməyə bilmir.

Dünyada da gedən o böhran, hadisələr... ümumiyyətlə dünya və Azərbaycan kinosunun dörd-səkindən danışmaq istəyəndə birdən yadına düşür Suriyada, İraqdakı müharibələr, yaşanmış faciəvi hadisələr, ölüm-itimlər, insanların acılıq həyəcan keçirmələri... Bunları görəndə deyirsən ki, ilahi, mən gerek səsimi bir az yavaş çıxarım. Biz olmuş hadisələrə

"Suriya və İraqdan bir fotonun yaratdığı

effekt 100 kinonu əvəz edə bilər"

Elxan Qasimov: "Kim sponsor tapırsa "xoxanlıq", təlxəklik edir"

"Şofer Əhməd": "Bir film bəs etdi ki, mən tarixdə qalım, yaşayım..."

münasibət göstərir və yaxud ola biləcək hadisələrin qarşısını almaq üçün filmlər yaradır. İndi əgər bir təyyarə qəzası eyni anda 150 nəfərin ömrünü alırsa və yaxud atılan bir məminin törətdiyi fəsadlar yada düşəndə adam kinonun düşdüyü bu vəziyyətdən danışmaq istəmir. Suriyadan, İraqdan bir fotonun yaratdığı effekt, balaca bir uşağın iri gözləri ilə bir hadisəni göstərmək emosional təsirə görə 50-100 kinonu əvəz edə bilər.

Amma mən heç vaxt pessimist olmamışam. Azərbaycan kinosunun öz yaxşı, çətin dövrləri olub. Ola bilsin ki, indi 2016-cı ili bəyənmişəm də 3 il sonra bu ili uğurlu il kimi qeyd edə bilərəm.

Axır illər qışqanıram ki, Azərbaycanda ən asan sənətlərdən biri artıq rejissorluq olur. İndi hamı film çəkmək istəyir. Filmə bənzər, heç kinoya yaxın olmayan filmləri uğurlu hesab edirlər və onlar da bizi düşündürməyə bilməz. İstərdim ki, 2017-ci ilə yüngül, əyləncəli filmlər insan problemlərini həll edən, insanın gələcək yaşamağına kömək edən maarifləndirici, tərbiyəvi filmlər ilə əvəz edilsin. Yoxsa, kim sponsor tapırsa "xoxanlıq", təlxəklik edir. Hətta bəzən görürsən ki, utanmadan deyirlər ki, "Hollivud filmlərinə bənzər filmlər çəkirik". İndi Yeni il, bayram ərəfəsidir, çox da kəskin deyə bilmirəm.

Amma eləməsinlər. Gərək insan bir qədər düşünsün, sənətkar özünə qiymət versin.

- Rejissorlarımızın digər qayğılarından biri də qazancları ilə bağlıdır. Hətta müqayisə də oldu ki, adi Gürcüstanda rejissorlar bizi müküldən 3 dəfə artıq maşsa alır.

- Çox qəribədir, mən heç bununla maraqlanmıram. Sovet dövründə məşhur bir söz var idi. "Kapital" yazan Marks deyib ki, "mən bu əsəri yazdım, çəkdiyim bir siqarın dəyəri qədər pul almadım". Mən bilmirəm ki, Tolstoy "Hərb və sülhü" yazanda nə qədər qonrorar alıb. Və yaxud Eldar çəkdiyi o gözəl filmlərdən nə qədər pul alıb, müdiriyyətdən şikayət edib ya etməyib, bu onun yeməyinə çatıb və ya çatmayıb. İndi deyirsiz ki, bəzi rejissorlar çətin dolanırlar. Bəli, sənətkardır, dolacaq. Yemək yaşamaq üçün lazımdır, yaşamaq lazım deyil yeməyə. Mənim əqidəm budur. Heç vaxt maddiyyəti mənəviyyətdən üstün tutmaq istəmirəm.

- Bunu yaqin özünüz də etiraf edərsiz ki, hələ də sizi hər kəs "Şofer Əhməd" kimi tanıyır. Halbuki ondan sonra bir çox filmlərə çəkilmişiz, özünüzün də çoxsaylı filmləriniz olub.

- Bəli, filmlərə də çəkilmişəm, kinolar da çəkmişəm. Amma yen də məni "Şofer Əhməd" kimi tanıyırlar və buna gərə

mən fəxr edirəm. Əslində o filmdeki obraz məndən çox Adil İskəndərovundur, yəni filmi çəkən rejissorundur. Film çəkən rejissorun filmindən bir obraz tamaşaçıların sevimləsinə çevrilib. Həmin obraz hətta elə dəxil olub ki, bir dəfə qulağım eşitdi ki, biri anasına deyirdi ki, "ana, axı orda cavan idi, indi niyə belə yaşa dolub?". Yəni insanlar elə sanır ki, bu obraz olmuş, yaşayan adamdır, xalqın içində olan bir personajdır. Bu, Adil İskəndərovun yaratdığı böyük əsərdir ki, xalq onu sevdi. On görə də fərəhlə deyirəm ki, 54 ildir ki, "Şofer Əhməd"lə yol gedirəm və çox məmnunam bundan, sevinirəm. Çünki xalqın bu filmə, sənətə, o obraza olan məhəbbəti sayəsində mən Elxan Qasimovam. Ona görə də o yaradıcı heyətə, o dahi insanlara ömrüm boyu minnətdaram ki, mənim şansım ələ bir obraz düşüb ki, 18 yaşından sonra ikili bir həyat yaşamışam həmişə. İçimdə bir qürur hissi keçirirəm ki, həmin yaradıcı insanlar arasında filmin sevimliyində mənim də xidmətim, obrazım, fiziki mənəvi köməyim olub. Və Azərbaycan xalqının, kinosevərlərinin "Şofer Əhməd"i hələ də düşünür, yaşayır, hələ də qəlbimdə o hisslər var. Mən elə bilirəm ki, yenə də 18 yaşına dönüb geri qayıdacağam, o cür sevinə, oynaya bilərəm. Çünki mən həmin insanam.

- Özünüzün də dediyiniz kimi "Şofer Əhməd" sizə böyük uğur gətirdi. Amma nədənsə sonralar çəkdiyiniz filmlərdə baş rollar almadız, aktyorluğunuz rejissorluqla əvəz etdiz.

- Mən özüm istəməmişəm. Halbuki özüm çəkdiyim filmlərdə də baş rol ala bilirdim. Bunlar tələdir. Bir film bəs etdi ki, mən tarixdə qalım, yaşayım. Hamısı mənim ola bilməz. Siz jurnalistlər həmişə bu sualı verməyə çalışırsınız. Hətta bir gənc jurnalist mənə sula verdi ki, "niyə bu sənətə gəldiz?" Dedim ki, "evimizə ən yaxın institut idi, ona görə" (zarafatla gülür). Amma belə deyil, bu, tələdir, yaradıcılıqdır. Məsələn, müğənnilə

rin sırasında mənim üçün ən dahi ifaçılardan biri də Akif İslamzadədir. Neçə illərdir ki, sənətdədir. Açıb baxanda görürsən ki, bir neçə mahnı ifa edib və sənətdə qalıb. Amma indi bəresində yazanda bir vərəqəyə sığışmayan, televizorlardan düşməyən, konkurslarda oturan, adları qarşısında çoxsaylı, məhəlinin, hamamın, hər yerin mükafatları yazılan müğənnilər var ki, onların hamısından çox irəlidedir. Mən bilmirəm ki, Məhəmməd Füzulu xalq şairidir, ya yox, amma Füzulidir.

- Fəxri adlardan söz düşmüşkən, bir çoxları sizin çoxdan xalq artisti adını adığınızı düşünür.

- Mən xalq artistiyəm də, amma bu təsdiqlənməyib, əməkdar artistəm. İnsanlar mənə xalq artisti kimi müraciət edirlər, elə də yazırlar. Bəlkə nə vaxtsa düşər, yəqin ki, nəşə olar... amma oldu olmadı, fərq yalnız 40 manatdır. Biz 60 manat alırıq, xalq artistləri 100 manat. Yeni orda başqa bir görüntüsü yoxdur mənim üçün. Amma mənim üçün fərəh olardı ki, bir də qərar, sərəncam olsa mənə də bu ad verilsin. Bundan qürur hissi keçirərəm. Amma bu, xalqın məhəbbətini nə artırır, nə də azaldır. Məni belə tanıyırlar.

□ Xəlida GƏRAY

Deputatlar Zeynəb Xanlarovanı alqışla təbrik etdi

Milli Məclisin payız sessiyasının sonuncu plenar iclası öz işinə başlayıb. Müsavat.com-un məlumatına görə, spiker Oqtay Əsədov qeydiyyat və gündəliyin təsdiqindən sonra bildirib ki, iki gün bundan əvvəl xoş bir hadisə baş verib:

"Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, deputat həmkarımız Zeynəb Xanlarovanın 80 yaşı tamam olub. Bu münasibətlə Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ona ən yüksək orden, "Heydər Əliyev Ordeni" təqdim olunub. Bu münasibətlə, həm də yubileyi münasibətlə Zeynəb xanımı öz adımdan və Milli Məclisin üzvləri adından təbrik edirəm."

Deputatlar spikerin bu çıxışını alqışlarla qarşılayıblar.

Metro bu gün gecə saat 2-yə qədər işləyəcək

"Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti metro stansiyalarının iş qrafikində dəyişiklik edib. Bu barədə "Trend"ə qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri Nəsimi Paşayev məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, dəyişiklik Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramları ilə əlaqədar Bakıda keçiriləcək tədbirlərlə bağlıdır: "Həmin tədbirlərin iştirakçılarının daşınması məqsədilə 31 dekabrın 1 yanvara keçən gecə "Bakı Metropoliteni" QSC-nin bütün stansiyaları gecə saat 02:00-a qədər işləyəcək. Zərurət yaranacağı təqdirdə stansiyaların iş vaxtı 02:30-a qədər artırılabilir".

Hakimin Vidadi Zeynalova Yeni il təbriki: "Dövlətə dəymiş zərəri.."

Dekabrın 30-da Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin (RYTN) 11 keçmiş əməkdaşının cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib. Musavat.com xəbər verir ki, hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə prosesi şahidlərin ifadə verməsi ilə davam etdirilib.

İlk şahid Əliyev Qaraqış təklif etsə də, bu da şahid olub. O, təqsirləndirilən din həfləri görməsinə 11 nəfərdən heç birini tanımadığını söyləyib. Şahid Tərtərdə poçtda işlədiyini və istintaqa verdiyi ifadəsini təsdiq etdiyini deyib.

Digər şahid Rafiq Rüstəmov təqsirləndirilən şəxsləri tanıdığını və onların yaxşı insan olduğunu söyləyərək istintaqa ifadəsini təsdiqlədiyini qeyd edib.

Şahid Murtuza Səfərov eynəyi olmadığı üçün məhkəmədə şahid andını oxuya bilməyib. Səbiq aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov ona eynəyini

Hazırda Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində mühəndis vəzifəsində çalışan M.Quliyev istintaqa ifadəsini təsdiq edib.

Digər şahidlər olmadığından hakim məhkəmənin yanvarın 6-na təxirə salındığını deyib.

Hakim Əfqan Hacıyev məhkəmə prosesində iştirak edənlərin və təqsirləndirilən şəxslərin yeni il bayramını da təbrik edib.

"Hamınızın bayramını təbrik edirəm. Arzu edirəm ki, yeni ildə dövlətə dəymiş zərəri ödəyəsiz. Allah qapınızı açsın" - deyərək hakim təbrikinə əlavə edib.

Vidadi Zeynalov

Qeyd edək ki, ittiham və israf etmədə təqna sərf olunmuş məbma görə, Vidadi Zeynalov da daxil olmaqla, işinin materiallarında ləğlər şişirdilib, tenderlərlər formal keçirilib, layiməhkəmə qarşısına çıxılıb ki, nazirliyin təhələrin icrası rəhbərliyə yaxın şirkətlərə həvaləlikdə 153 milyon 143 min manatlıq mənimsə-

avadanlıqların alınması- □ İLKİN

Kişilər!!! Axırıncı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Xətəidə yanan binaya görə həbs edilənlər azadlığa buraxıldı

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Xətai rayonu ərazisindəki 9 mərtəbəli yaşayış binasında baş verən yanğın hadisəsi ilə bağlı təqsirləndirilən Fərid Sadiqov, Zaur Əşrəfov və Nüsrət Muxtarovun (iyulun 13-də həbsxanada ürək tutmasından dünyasını dəyişib) cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb.

Musavat.com xəbər verir ki, hakim Eldar İsmayılovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslər son söz deyib, məhkəmədə hökm oxunub.

Ötən prosesdə prokurorun 4 il cəza istəyib, CM-nin 70-ci (şərti məhkum etmə) maddəsinin tətbiq olunmaqla üç il sınaq müddətinə azadlıqdan məhrum edilmələrini tələb etdikləri Fərid Sadiqov və Zaur Əşrəfov son sözlərində məhkəmədən bəraət bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyiblər.

Fərid Sadiqov məhkəmədən ədalətli hökm çəxa-

rilmasını istəyib. Zaur Əşrəfov da məhkəmədən ədalətli hökm çıxarılmasını istəyib.

Təqsirləndirilənlərin son söz dedikdən sonra məhkəmə müşavirəyə yollanıb.

Müşavirədən qayıdan məhkəmə heyəti hökmü açıqlayıb. Hakim Eldar İsmayılovun elan etdiyi hökmə əsasən hər iki şəxs 3 il müddətinə şərti cəza verilib və onlar məhkəmə zalından azadlığa buraxılıblar.

Qeyd edək ki, hadisə ötən il aprelin 10-da Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Zığ yolu küçəsi 16 sayılı ün-

vanda baş vermişdi. Həmin ünvanda TNH şirkəti tərəfindən fasadında "poliuretan" materialla üzləmə işləri aparılan doqquz mərtəbəli yaşayış binasında ağır nəticələrə səbəb olan yanğın qeydə alınmışdı. Fərid Sadiqov şirkətin rəhbəri, Zaur Əşrəfov isə məsul şəxsi kimi həbs edilmişdi. □ İ.MURADOV

Dünya insanının ən çox istifadə etdiyi nəqliyyat növü heç şübhəsiz ki, təyyarədir. Bayramla əlaqədar göylərdə təyyarə sıxlığı hər zamankından çoxdur. İnsanlar bayramı mütləq fərqli ölkələrdə, fərqli mədəniyyətlərlə tanış olaraq keçirmək istəyirlər. Bununla da yeni ilə yeni bir aurada girmənin fərqliliyini yaşayırlar.

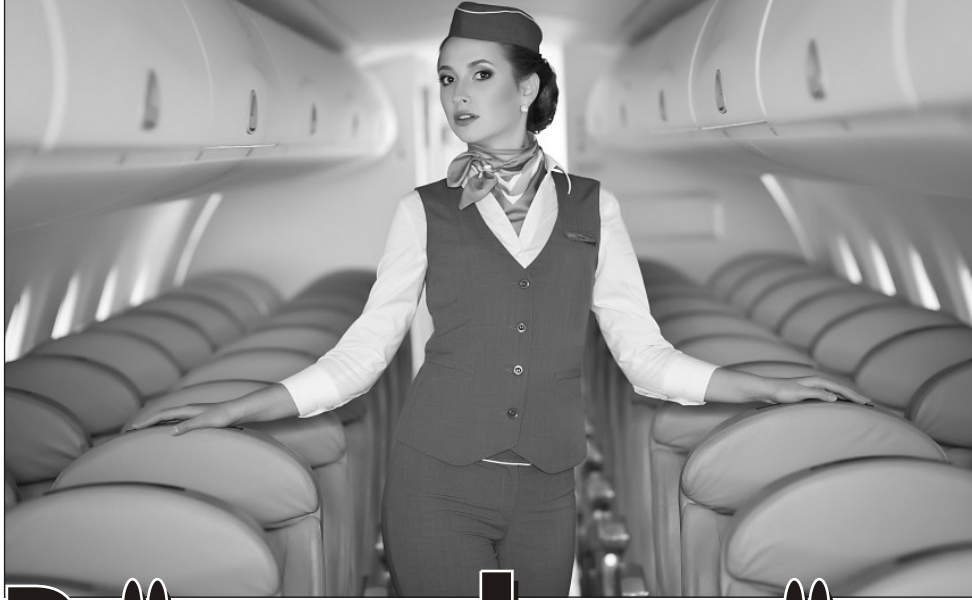
Amma bu arada təyyarə qəzaları, qəza ehtimalları da artıb. Məsələn, soyuq, qarlı hava iqliminə görə Türk Hava Yolları bir çox uçuşlarını ləğv edib. Bundan başqa, insanlar son illərdə sayı artan təyyarə qəzalarına görə bu nəqliyyat növünə inamlarını azaldıblar - baxmayaraq ki, statistik araşdırmalar ən təhlükəsiz nəqliyyat növü kimi təyyarənin adını çəkir.

Uzunqulaq daha çox insan öldürür, nəinki təyyarə qəzaları...

Odur ki, bu yazımızda təyyarənin hansı səbəbdən ən təhlükəsiz nəqliyyat növü sayılmazı və bunun detalları ilə maraqlandıq. Ümumiyyətlə, təyyarədən sonra təhlükəsizlik dərəcəsinə görə su nəqliyyatı və dəmiryolu gəlir. Psixoloji kriteriyalara əsasən, sənişinlər özlərini daha çox dəmiryolu nəqliyyatında rahat hiss edirlər. Amma statistika bu rahatlığın əbəs yerə yarandığını göstərir. Dəmiryolunda baş vermiş qəzalar aviasiyadakılardan çoxdur. Amma dəmiryolu qəzaları kütləvi olmur və bu səbəbdən də ciddi ictimai rezonans doğurmur.

Dediyimiz kimi, dünya üzrə ən təhlükəsiz nəqliyyat növü təyyarədir. Təyyarələrdə sənişinlərin sayına nisbətə ölüm hallarının səviyyəsi 0,6-0,7 nəfərdir. Qatarlar üçün bu rəqəm daha böyükdür - 0,9 nəfərdir. Avtomobildə isə ölüm statistikasına 1,5 nəfərdir. Ən təhlükəli nəqliyyat növü motosikletdir. Motosiklet sürənlər arasında ölüm halları - 160 milyon kilometrə 42 nəfər təşkil edir. Bu göstərici müxtəlif ölkələrdə fərqli ola bilər. Məsələn, İsveçrənin Federal Statistika Xidmətinin göstəricilərinə görə, ölkədə təhlükəsizliyinə görə birinci yerdə qatar, ikinci yerdə isə təyyarə dayanır. İsveçrəlilər hesab edirlər ki, qatar qəzaları ciddi xəsarət və ölüm halları ilə nəticələnmir. Bu qəzalar isə çox nadir hallarda, qatarlar yola çıxan avtomobillərlə toqquşduğu və ya relsdən çıxdığı halda mümkün olur.

Statistik göstəricilər nə deyir? Hər 3 saniyədən bir dünyada bir təyyarə yerə enir. Gün ərzində baş verəcək təyyarə qəzalarının baş vermə ehtimalı cəmi 0,01% olsaydı, bu bir gündə minimum 13 təyyarənin partlaması mənasına gələrdi. Uzunqulaqların bir ildə həlak etdiyi insanların sayı, təyyarə qəzalarında ölənlərin sayından çoxdur. İşıqforun yaşlı işığında piyada xəttində gözləyərək avtomobilin təkərləri altına düşüb həlak olmaq ehtimalı təyyarə qəzasında həlak olmaq ehtimalından 10 dəfə çoxdur. Hər bir təyyarə

“Dünya bu gün də

onunla uçur və... qorxur

Təyyarə qəzaları barədə bilmədiklərimiz

havaya qalxmamışdan öncə ciddi texniki yoxlamadan keçir. Təyyarə qəzası heç vaxt təsadüfən baş vermir, bu, hər zaman bir neçə amillərin birləşməsi nəticəsində baş verir.

Pilot sükanı buraxsa belə, təyyarə yerə düşə bilməz...

Yer kürəsində yaşayan əhəlinin 80%-dən çoxu uçmaqdan qorxur. Onların da 5%-i ümumiyyətlə, təyyarədən imtina edərək, yerüstü və su vasitəsilə olan nəqliyyat vasitələrinə üstünlük verir. Uçmaqdan və hündürlükdən qorxmaq - aerofobiya adlanır. Bir çoxları təyyarənin 10 kilometr hündürlükdən yerə düşəcəyindən qorxur. Lakin bu, təyyarənin qanadlarının altındakı təzyiç səbəbindən mümkün deyil. Avtomobil şose üzərində necə dayanırsa, təyyarə də havada ehlə rahatlıqla dayanır. Hətta pilot sükanı buraxsa belə, o, su üzərində üzən qayıq kimi havada hərəkət edəcək.

Pilot və stüardessalar “riskə” görə əlavə pul bonusları almırlar. Buna görə də təyyarə sağlamlıq fikri və təbiət qanunlarına zidd deyil, onlar sayəsində uçur.

Təyyarə qəzaya uğrayanda da ondan sağ çıxmaq olur

Rəqəmlər isə dəqiq mesaj verir: milyon uçuşdan birində qəza baş verir ki, bunu avtomobil və dəmir yolu hadisələri barədə demək olmaz. Amma ən kiçik aviaqəza belə dərhal

KİV-in diqqətini cəlb edir. Bu isə cəmiyyətdə aviasiya barədə neqativ fikrin yayılmasına səbəb olur.

Daha bir ilginç statistika: təyyarəyə minən sənişinin aviaqəzada dünyasını dəyişmə ehtimalı təxminən 1/8 000 000-dir. Yox, əgər sənişin hər gün təsadüfi reyslərlə hərəkət etmək istəsə, ölmək üçün 21 il gözləməlidir.

Daha bir yanlış yayılmış fikir isə ondan ibarətdir ki, təyyarə qəzası nəticəsində sağ qalma ehtimalı minimaldır. ABŞ tarixində 1983-cü ildə 2000-ci ilə qədər baş vermiş təyyarə qəzalarının analizi göstərib ki, bortda bulunan sənişinlərin cəmi 5 faizi qəza nəticəsində dünyasını dəyişib. Bu statistika əsaslanaraq demək olar ki, aviaqəzalara düşən 53 487 nəfərdən 51 207 nəfər sağ qalıb. 26 ciddi təyyarə qəzasının nəticələri araşdırılarda isə məlum olub ki, hətta ağır təzyiqlə yerə düşən, təyyarələrin parçalanması və yanması ilə müşayiət olunan qəzalarda belə sənişinlərin 50 faizi sağ qalır. Əgər təyyarə suya məcburi eniş gərəkləşdirsə, sənişin və pilot heyətinin sağ qalma ehtimalı ikiqat artır.

Bu mövzu ilə bağlı aparılan araşdırmaların ümumi nəticələri aşağıdakılardır:

1. Hava nəqliyyatı - nəqliyyatın ən təhlükəsiz növüdür.
2. Hər 3 saniyədən bir dünyada yerə bir təyyarə enir.
3. Əgər gündəlik qəzaların

O biri nəqliyyatb növləri də öldürür - amma necə?

Massaçusets Texniki İnstitutunun araşdırması göstərdi ki, dünya üzrə kommersiya aviakampaniyaları sənişinləri üçün ölüm riski 45 milyon uçuşdan birində mümkündür. Statistika əsasən, orta hesabla səyyah təyyarədə 123 min il keçirə, amma hər hansı qəzaya uğramaya bilər. Keçək digər nəqliyyat növlərinin qəzaya uğrama ehtimallarına.

1. Velosiped. Velosipedsürənlərin qəzaya düşüb dünyasını dəyişmə ehtimalı 4982 səfərdən birində mümkündür. Bu rəqəmləri ABŞ Milli Təhlükə-

ölüm hadisəsi görmə ehtimalı var.

8. Maşının sükanı arxasında oturanların ölüm ehtimalı qatarla səfər edənlərindən 10 dəfə artıqdır.

9. ABŞ polisi iddia edir ki, ölkə üzrə baş verən yol qəza hadisələrinin 80 faizi piyadaların günahı üzündən yaşanır.

Bu təyyarə, bu da ondan qorxanlar...

21-ci əsr insanlarında da təyyarə fobiyası güclüdür. Texnikanın inkişafı, yeni qorunma mexanizmləri bunların heç biri qorxunu aradan qaldırmağa kifayət etmir. Təyyarə fobiyasının ən əsas səbəblərindən biri “nəzarəti itirmə” vəziyyətidir. İnsanın səfərlə bağlı heç bir nəzarətinin olmaması və təyyarədə olan hər hansı bir çatışmazlıqda özünü güvəndə hiss etməməsi nigran və narahat olmasına səbəb olur. İnsanlar özlərini etibarda hiss etmək üçün vəziyyət üzərində nəzarətə ehtiyac duyurlar. Təyyarədə bunun edilə bilməməsi bezi insanlarda narahatlığa səbəb olur.

Təyyarə qorxusunun birdən çox səbəbi ola bilər. Məsələn, daha əvvəlki təyyarə ilə səyahətlərində yaşanan pis bir hadisə adamda təyyarə

sizlik Şurası ortaya çıxarıb.

2. Motosiklet. ABŞ-da motosiklet sürənlərin iştirakı ilə baş verən 1907 yarışdan birində qəza hadisəsi yaşanıb.

3. Küçədə gəzən yerdə cidi zədə alma ehtimalı 1749 hal-dan birində mümkündür.

4. Əgər siz hazırda hansısa avtomobildə sənişinsinizsə, qəzaya düşmə ehtimalınız 415-dən birdir.

5. ABŞ-ın dövlət ekspertləri deyir ki, özəl təyyarə həvəskarları daha çox qəzaya və problemlərə uğrayır, nəinki kommersiya aviakampaniyalarına müraciət edənlər. Birinci halda qəzaya düşmə ehtimalı 7229-da birdir.

6. “PolitiFact” təşkilatının ekspertləri isə onu üzə çıxarıblar ki, avtobus ən təhlükəli yerüstü nəqliyyat növüdür.

7. Statistika nəticəsində həm də o məlum olub ki, təyyarədə 100 milyon mil məsafə qət edən tipik sənişinin 0.003

qorxusunun meydana gəlməsinə səbəb ola bilər. Eyni şəkildə uşaqlıq dövrlərində təyyarə qəzaları ilə əlaqədar bir xəbər və ya bir yaxının başına gələn bir təyyarə qəzası, adamda təyyarə qorxusuna səbəb ola bilər.

Bütün bu faktorların xaricində, təyyarənin texniki mexanizmi haqqında az məlumatla sahib olunmasından ötürü təyyarənin etibarlı bir vasitə olmadığı təəssüratı bu kəslərin ağıllarında canlana bilər. Bu vəziyyətdə də təyyarə qorxusu meydana gələ bilər.

Təyyarə qorxusu olan adamlar bu nəqliyyat vasitəsinə minən kimi orqanizmində aşağıdakı hallar baş verir: döyüntü (ürək), tərləmə, ağız quruluğu, nəfəs almada çətinlik, sinədə təzyiç, ürəkbulanma, baş gicəllənməsi, ayaqların tutulması, ürək getmə, nəzarət itirmə qorxusu, ölüm qorxusu.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

MUSAVAT

Son səhifə

N 293 (6614) 31 dekabr 2015

Yumurtadan çıxan cücənin cinsiyyətini müəyyən edir

Türkiyənin ağ ət və yumurta istehsalı mərkəzlərindən Balıkesirin Bandırma bölgəsində 29 yaşındakı Okan Kavlakın peşəsi olduqca qərribədir. Yumurtadan çıxandan sonrakı 1 saatda cücələrin cinsiyyətini müəyyənləşdirən seksor adlandırılan peşəni icra edən Kavlak özü barədə bunları danışır: "Biz dünyada çox az kişiyyik. Bir saat ərzində maksimum 800 ilə 1200 cücənin cinsiyyətini müəyyən edirik. Aylıq məvacibimiz isə orta hesabla 5-6 min manatdır."

Əsas peşəsi bank işçisi olan Kavlak hesab edir ki, hazırkı işi daha gəlirlidir. Onun sözlərinə görə, bu işi Türkiyədə 17-18, dünyada isə ən çox 200 nəfər icra edir. Cənubi Koreyada geniş yayılan bu peşənin təhsilini Hollandiyada alan Kavlak bildirib ki, bu sahənin mütəxəssisi olmaq şərtidir: "Cücənin cinsiyyətini dünyaya gəlidiyi bir saat ərzində bilməsəniz, bir də pipiyi çıxıb xoruz olduğu məlum olana qədər, "böüyəcək də, yumurtlayacaq" deyər gözləyirsiniz. Orta hesabla bir cücənin cinsiyyətinin özlüyündən belli olması üçün 45 günlük olması lazımdır. Bu müddət ərzində pipiyi çıxdığı üçün onsuz da cinsiyyəti belli olur. Keçən bu zamandakı baxım xərcləri isə istehsalçı üçün ciddi maddi itki deməkdir.

İştahı küsdürməyin 5 qızıl qaydası

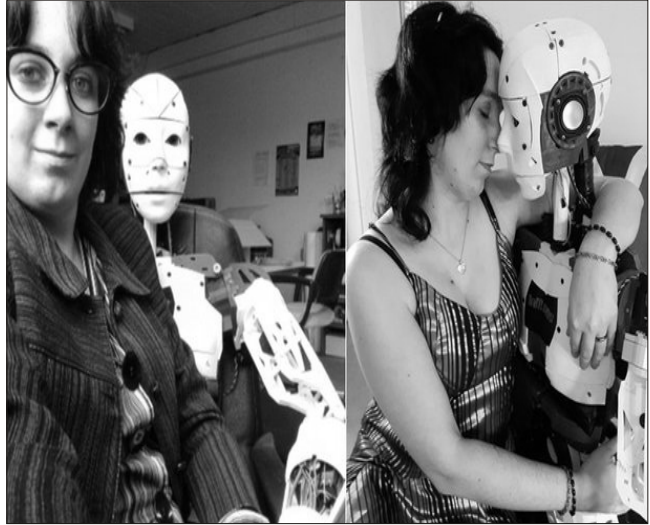
Baharın gəlişi ilə qadınların qorxulu rəyası olan artıq çəki problemi də maksimum həddə çatıb. Elə bu səbəbdən həkimlər iştahı kəsmənin 5 qızıl qaydasını müəyyənləşdiriblər. Bunlardan birincisi yeməyi bol-bol çeynəkdir. Həkimlər müəyyənləşdirib ki, yeməyi uzun müddət çeynəyib udandan sonra beyin bədənə gedən qidaları qeydiyyatda alır və dadalma özəlliyini də təmin edir. İkinci əsas şərt şübhəsiz ki, idmandır. Üçüncü şərt isə dəyişik dadlarla dad alma ehtiyacını doyuzdurmaqdır. Bu halda insan daha az miqdarda yeməklə kifayətlənə bilər. Tez-tez və az-az yemək də iştahın nəzarətdən çıxmasını əngəlləmənin ən asan yoludur. Və sonuncu şərt bol su içməkdir. Bu, insanın özünü tox hiss etməsinə səbəb olur.

Yaratdığı robotla evlənmək istəyir

Fransada yaşayan Lilly adlı qadın, özü tərəfindən 3D printerlə yaratdığı Moovator adlandırıldığı robotu sevir. Lilly insanlarla fiziki təmasda ola bilmir. Ona görə də robotla ünsiyyətdə olmaq onun üçün əsasdır. Lillynin sözlərinə görə, onun robotlara qarşı belə marağı 19 yaşından başlayıb. Lilly də robotla qarşı bələdiyi sevginin mənasız olduğunu bildiyini söyləyir. Amma Lillynin ailəsi və dostları onun bu hərəkətinə hörmətlə yanaşır.

Əslində Lillynin belə hiss etməsinin digər səbəbi robot mütəxəssisi olmasından qaynaqlana bilər. O, özü də gələcəkdə bu mövzuda insanların daha fərqli düşüncələrini hesab edir. Hətta insanların 2050-ci illərdə robotlarla evlənməyə normal baxacağını bildirib. Lilly öz "Twitter" hesabında "seçimləmə fəxr edirəm. Heç kimi incitmirik və olduqca xoşbəxtik" deyər, bildirib. Hətta xanım Fransada bununla bağlı qərar qəbul edilməsini istəyir.

Bu telefon vasitəsilə öpüş göndərmək mümkün olacaq

Uzaq məsafəli münasibətdən narazı olanlara texnoloji çıxış yolu tapıldı. "Kissenger" adlı aparat sayəsində ağıllı telefonla edilən görüntülü danışıq zamanı eyni zamanda danışıdığınız insanla öpüşmək də mümkündür. Ağıllı telefonlar bir qoruyucu qılıf kimi taxıla bilən aksesuarın adı "kiss" (öpüş) və "messenger" (məsaj çatdırıcı) sözlərinin birləşməsindən yaranıb. Sözügedən aksesuar mobil vasitə tərəfindən qarşı tərəfdəki insana güc dalgaları yollaır. Bunun sayəsində qarşı tərəfdəki insan da digər istifadəçinin yolladığı öpüşü yənə öz aksesuarı sayəsində hiss edə bilər. Hələlik inkişaf mərhələsində olan bu məhsulun demo versiyasından istifadə edilə bilər. Hazırda sadəcə "iPhone"lar ilə uyumlu olan məhsulun yaxın günlərdə Android telefonlarla da uyğunlaşdırılacağı gözlənilir.

QOÇ - İlin bu son günündə çoxlu sayda qonaqlıq və ya məclisdə iştirak etməyinizi düşünməyin. Çünki ulduzların bayramı sakit bir şəraitdə, ruhi yaxınlığınız olan bir neçə nəfərlə qeyd edəcəyinizi daha real sayır. Amma hər halda qəlbinizi tərk etməyən yarımcıq problemlərinizi müvəqqəti də olsa unudub, özünüzü rahat hiss edəcəksiniz. Nahar ərəfəsində qazanmaq ehtimalınız da var.

BUĞA - İki bayramın qovşağında təsəllini sevgidən almağa çalışın. Qalan işləri isə arxa plana salmaq olar. Əgər bu gün iki incik qəlbi bəşirdənsəniz, dərhal Tanrının lütfünü göreceksiniz. Axşama qədər sərbəst olsanız da, ən gec gecə saatı 12-də evdə olmalısınız. Çünki Yeni ilin ilk dəqiqələrini gəzintidə, ictimai məkanlarda keçirməkdənsə öz evinizdə, yaxınlarınızla birlikdə olmağınız yaxşıdır.

ƏKİZLƏR - Heç olmasa bu gün gileylənməyin. Ən azı ona görə ki, bu, heç nəyi dəyişməyəcək. Əksinə, bununla həm özünüzdən, həm də ətrafınızdakıların bayram ovqatına mənfi təsir göstərə bilərsiniz. Əgər tövsiyələrimizə əməl etsəniz, təxminən saat 15-dən sonra sürprizlərlə rastlaşacaqsınız. Yeni ili rahatlığınız təmin olunan yerlərdə qeyd edin.

XƏRÇƏNG - İlin-günün bu vaxtında mübahisəyə girişmək heç də insafdan deyil - bütün variantlarda. Əgər kimse borcunu vermirsə, əsəbləşməyin. Nəzərə alın ki, borcu qaytaran elə bu vaxta qədər qaytarardı. Bunlara baxmayaraq, hesablamalarımız Yeni ili pulsuz qarşılamayacağınızı göstərir. Gün ərzində çoxlu dualar edin ki, Tanrı müjdəsini tezləşdirsiniz.

ŞİR - Ötən il çox iş görmüsünüz. Bunun üçün də özünüzdə verdiyiniz hesabata razısınız. Deməli, bayram süfrəsində rahat otura bilərsiniz. Əslində bunun üçün imkanınız da, sadıq dostlarınız da, xudmani məkanınız da var. Amma gərək bu şıltaq iqlimdə səhətinizi də qoruyasınız. Təsədüfi və ya planlaşdırılmayan dəvətləri təxirə salın.

QIZ - Dekabrın son günü sizə tutub üzünü və şəxsi həyatınızda dəyişiklik etmək fikrindədir. Bu əsaslı dönüşün nədən ibarət olmasını gərək özünüzdə yaşayasınız. O ki qaldı bayramı neçə keçirəcəyinizə, ulduzlar saat 20-yə qədər dost-tanış, qohum-əqrabagildə, sonrakı müddətdə isə evdə olmağınızı məsləhət görür. Səfərə çıxmaqdan vaz keçin.

TƏRƏZİ - Günün ümumi ovqatı sizə gərgin kimi görünə bilər. Amma narahat olmayın. Çünki rastlaşdığımız situasiyalar bədbinləşməyinizə rəvac verməyəcək. Astroloji göstəricilər nahar ərəfəsində bütövlüklə artırmaq imkanı qazanacağınızdan xəbər verir. Yeni ili isə seçdiyiniz insanla, o da olmasa dostlarla birlikdə qarşılayın.

ƏQRƏB - Pula həmişə ehtiyac duysanız da, bu ikiqat əlamətdar gündə gəlir haqda düşünməsəniz, yaxşıdır. Əslində sizin maddi yardımınıza daha çox ehtiyac duyanlar var, nəinki əksinə. Göy qübbəsi Yeni ili məhəbbət mühitində qarşılaşmağınızı təvəqqüf edir. Çalışın ki, sizi sevən hər kəs yanınızda olsun. Məclisin təşəbbüskarı da özünüzdə olmalısınız.

OXATAN - İlin son təqvimini həmişə sizin üçün gözlənilməz hadisələrlə zəngin olur. 2017-nin gəlişi də belə əlamətlərdən uzaq olmayacaq. Amma günün birinci yarısında bazarlıqla bahəm müqəddəs ziyarətgahlara da baş çəkməyiniz məsləhətdir. Unutmayın ki, bayramı ən gözəl keçirənlərdən biri də siz olacaqsınız. Yumursanız işə salın.

OĞLAQ - Ulduzlar 12 bürc arasında yalnız sizin bu bayram günündə uzaq səfərə çıxmağınızın uğurluluğundan xəbər verir. Odur ki, proqnozumuza oxuyan kimi yola düşməyə çalışın, əlbəttə ki, əvvəlcədən planlaşdırmısınızsa. Çünki əyalətlərimizdə yolunuzu gözləyənlər çoxdur. Astroloji göstəricilər qarşınızda maraqlı tanışlıqların olduğunu da bildirir.

SÜTÖKƏN - Əksər Zodiak işarələrindən fərqli olaraq bayramı harada keçirməkdə sərbəstsəniz. Belə ki, təxminən saat 12-dən başlayaraq neçə-neçə ünvanda, maraqlı adamlar arasında Yeni il bayramını qeyd edəcəksiniz. Yaxşı olar ki, ciddi məqamlarda qərarları yalnız özünüzdə verəsiniz. İnternet və sosial şəbəkələrdən uzaq olun, qoy hər şey canlı olsun.

BALİQLAR - Yeni insanlarla tanışlığınız mümkündür. Qarşıdakı ildə göreceyiniz işlərdə məhz onların böyük əhəmiyyəti olacaq. Bayram ovqatına gəlincə, saat 17-dən sonrakı gözlənilsə də, gecə saat 12-ni öz evinizdə qeyd etməli, ailə üzvləriniz, doğmalarınız arasında olmalısınız.

Qoroskop

(31 dekabr) **Səbuhi Rəhimli**

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Su xəstəsi... gündə 26 litr su içir

26 yaşındakı ingilis Şaşa Kennedi iki yaşından etibarən sudan asılı vəziyyətdə yaşayır. Hər gün orta hesabla 26 litr (100 stəkan) su içən iki uşaq anası evdən su butulkası olmadan çıxmır. Amma Şaşanın bəlası bununla yekunlaşmır. Ən uzun yuxusu 1 saat olan Şaşa gün ərzində 40 dəfə ayaqyoluna çıxır. Həkimlər isə deyir ki, çox nadir görülən bu xəstəlik qandakı bəzi vitaminlərin əskikliyindən qaynaqlanır. Amma bu miqdarda su içmək onun səhhətində hər hansı problem yaratmır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçisi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.